

EURÓPSKA ÚNIA

EURÓPSKY PARLAMENT

RADA

V Bruseli 2. októbra 2024
(OR. en)

2023/0311 (COD)

PE-CONS 49/24

SOC 116
ANTIDISCRIM 23
FREMP 92
TRANS 99
SPORT 16
CULT 18
CODEC 539

LEGISLATÍVNE AKTY A INÉ PRÁVNE AKTY

Predmet: SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY, ktorou sa ustanovuje európsky preukaz osoby so zdravotným postihnutím a európsky parkovací preukaz pre osoby so zdravotným postihnutím

SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) 2024/...

Z ...,

**ktorou sa ustanovuje európsky preukaz osoby so zdravotným postihnutím
a európsky parkovací preukaz pre osoby so zdravotným postihnutím**

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 53 ods. 1, a článok 62, článok 91 a článok 21 ods. 2,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru¹,

so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov²,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom³,

---

¹ Ú. v. EÚ C, C/2024/1595, 5.3.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/1595/oj>.

² Ú. v. EÚ C, C/2024/1981, 18.3.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/1981/oj>.

³ Pozícia Európskeho parlamentu z 24. apríla 2024 (zatiaľ neuvverejnená v úradnom vestníku) a rozhodnutie Rady z ....

keďže:

- (1) Únia je založená na hodnotách ľudskej dôstojnosti, slobody, rovnosti a dodržiavania ľudských práv a je odhodlaná bojovať proti diskriminácii, a to aj z dôvodu zdravotného postihnutia, ako sa stanovuje v Zmluve o Európskej únii (ďalej len „Zmluva o EÚ“), v Zmluve o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“), v Charte základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) a v Dohovore Organizácie Spojených národov o právach osôb so zdravotným postihnutím⁴ (ďalej len „dohovor UNCRPD“).
- (2) V článku 26 charty Únie uznáva a rešpektuje právo osôb so zdravotným postihnutím využívať opatrenia, ktoré sú určené na zabezpečenie ich nezávislosti, sociálnej integrácie a integrácie v zamestnaní a účasti na živote v spoločnosti.
- (3) Každý občan Únie má základné právo na slobodný pohyb a pobyt na území členských štátov, pričom podlieha obmedzeniam a podmienkam stanoveným v Zmluve o EÚ a ZFEÚ a v opatreniach prijatých na ich vykonanie. V článku 18 dohovoru UNCRPD sa takisto uznávajú práva osôb so zdravotným postihnutím okrem iného na slobodu pohybu a slobodu voľby miesta pobytu na rovnakom základe s ostatnými.

---

⁴ Ú. v. EÚ L 23, 27.1.2010, s. 37.

- (4) Podľa Súdneho dvora Európskej únie má byť občianstvo Únie základným postavením štátnych príslušníkov členských štátov pri uplatňovaní práva na pohyb a pobyt na území členských štátov, zabezpečujúcim, aby sa v rozsahu vecnej pôsobnosti ZFEÚ s občanmi, ktorí sa nachádzajú v rovnakej situácii, nezávisle na ich štátnej príslušnosti zaobchádzalo rovnako okrem výslovne stanovených výnimiek.
- (5) Únia je zmluvnou stranou dohovoru UNCRPD a je viazaná jeho ustanoveniami, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť právneho poriadku Únie v rozsahu jej právomocí. Všetky členské štáty sú zmluvnými stranami dohovoru UNCRPD a sú ním viazané v rozsahu svojich právomocí. Hoci Únia a všetky členské štáty dohovor UNCRPD podpísali a ratifikovali, je potrebné pokročiť, pokiaľ ide o rovnosť osôb so zdravotným postihnutím tak na úrovni Únie, ako aj vo všetkých členských štátoch.

- (6) V dohovore UNCRPD sa uznáva, že medzi osoby so zdravotným postihnutím patria osoby s dlhodobými telesnými, mentálnymi, intelektuálnymi alebo zmyslovými postihnutiami, ktoré v súčinnosti s rôznymi environmentálnymi, administratívnymi, technologickými a spoločenskými prekážkami môžu viesť k diskriminačnému zaobchádzaniu. Účelom dohovoru UNCRPD je preto presadzovať, chrániť a zabezpečovať plné a rovnaké požívanie všetkých ľudských práv a základných slobôd všetkými osobami so zdravotným postihnutím bez akejkoľvek diskriminácie a podporovať rešpektovanie ich prirodzenej dôstojnosti, individuálnej autonómie vrátane slobody vlastnej voľby a nezávislosti, čím sa zabezpečí ich plné a účinné zapojenie a začlenenie do spoločnosti na rovnakom základe s ostatnými. V dohovore UNCRPD sa tiež uznáva, že je dôležité rešpektovať odlišnosti a akceptovať osoby so zdravotným postihnutím ako súčasť ľudskej rozmanitosti a prirodzenosti a je potrebné prijať vhodné opatrenia na zabezpečenie rovnosti príležitostí a prístupnosti pre osoby so zdravotným postihnutím. V dohovore UNCRPD sa uvádza, že ženy a dievčatá so zdravotným postihnutím sú vystavené viacnásobným formám diskriminácie, a stanovuje sa, že zmluvné strany majú prijať opatrenia, aby im zabezpečili plné a rovnaké požívanie všetkých ľudských práv a základných slobôd. Tiež sa v ňom uznávajú ťažké podmienky, ktorým čelia osoby so zdravotným postihnutím vystavené viacnásobným alebo vystupňovaným formám diskriminácie na základe rasy, farby pleti, pohlavia, jazyka, vierovyznania, politického alebo iného presvedčenia, národnostného, etnického, domorodého alebo sociálneho pôvodu, majetku, rodu, veku alebo iného postavenia.

- (7) V Európskom pilieri sociálnych práv⁵, ktorý spoločne vyhlásili Európsky parlament, Rada a Komisia 17. novembra 2017 v Göteborgu sa v zásade č. 3 stanovuje, že každý, okrem iného bez ohľadu na zdravotné postihnutie, má právo na rovnaké zaobchádzanie a rovnosť príležitostí, pokiaľ ide o zamestnanie, sociálnu ochranu, vzdelávanie a prístup k tovaru a službám dostupným pre verejnosť, a že je potrebné podporovať rovnosť príležitostí nedostatočne zastúpených skupín. Okrem toho sa v Európskom pilieri sociálnych práv v rámci zásady č. 17 uznáva, že osoby so zdravotným postihnutím majú právo na podporu príjmu, ktorý zaručuje dôstojný život, služby, ktoré im umožnia zapojiť sa do života spoločnosti, a pracovné prostredie prispôsobené ich potrebám.
- (8) Cieľom stratégie v oblasti práv osôb so zdravotným postihnutím na roky 2021 – 2030, ktorá sa prostredníctvom oznámenia Komisie prijala 3. marca 2021, je riešiť rôzne výzvy, ktorým osoby so zdravotným postihnutím čelia, a dosiahnuť pokrok vo všetkých oblastiach dohovoru UNCRPD na úrovni Únie aj na vnútroštátnej úrovni.

---

⁵ Ú. v. EÚ C 428, 13.12.2017, s. 10.

- (9) Cieľom smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/882⁶ je zlepšiť prístup k určitým výrobkom a službám odstraňovaním prekážok vyplývajúcich z nesúrodých požiadaviek na prístupnosť, ktoré existujú v členských štátoch, a predchádzaním ich vzniku, čím sa prispeje aj k lepšej dostupnosti prístupných výrobkov a služieb na vnútornom trhu vrátane prístupu k webovým sídlam a určitým verejným službám založeným na mobilných zariadeniach a zlepší prístupnosť príslušných informácií. Okrem toho je cieľom smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/2102⁷ zlepšiť prístupnosť webových sídel a mobilných aplikácií subjektov verejného sektora.

---

⁶ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/882 zo 17. apríla 2019 o požiadavkách na prístupnosť výrobkov a služieb (Ú. v. EÚ L 151, 7.6.2019, s. 70).

⁷ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/2102 z 26. októbra 2016 o prístupnosti webových sídel a mobilných aplikácií subjektov verejného sektora (Ú. v. EÚ L 327, 2.12.2016, s. 1).

- (10) V práve Únie sa okrem toho zaručuje aj právo na nediskrimináciu pri prístupe k doprave, ako aj iné práva. Medzi príklady takýchto práv patrí právo cestujúcich so zdravotným postihnutím a zníženou pohyblivosťou na bezplatnú pomoc pri cestovaní leteckou, železničnou či vodnou dopravou alebo autobusovou a autokarovou dopravou, ktoré boli stanovené nariadeniami Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2006⁸, (EÚ) 2021/782⁹, (EÚ) č. 1177/2010¹⁰ a (EÚ) č. 181/2011¹¹. V práve Únie, najmä v smernici Európskeho parlamentu a Rady 1999/62/ES¹², sa takisto umožňuje, aby členské štáty poskytovali zľavy na mýtach alebo užívateľských poplatkoch za spoplatnené cesty, mosty alebo tunely, ako aj oslobodenie od povinnosti platiť takéto mýta alebo užívateľské poplatky za akékoľvek vozidlo, ktoré používajú alebo vlastnia osoby so zdravotným postihnutím.

---

⁸ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2006 z 5. júla 2006 o právach zdravotne postihnutých osôb a osôb so zníženou pohyblivosťou v leteckej doprave (Ú. v. EÚ L 204, 26.7.2006, s. 1).

⁹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/782 z 29. apríla 2021 o právach a povinnostiach cestujúcich v železničnej preprave (Ú. v. EÚ L 172, 17.5.2021, s. 1).

¹⁰ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1177/2010 z 24. novembra 2010 o právach cestujúcich v námornej a vnútrozemskej vodnej doprave, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 2006/2004 (Ú. v. EÚ L 334, 17.12.2010, s. 1).

¹¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 181/2011 zo 16. februára 2011 o právach cestujúcich v autobusovej a autokarovej doprave a o zmene a doplnení nariadenia (ES) č. 2006/2004 (Ú. v. EÚ L 55, 28.2.2011, s. 1).

¹² Smernica Európskeho parlamentu a Rady 1999/62/ES zo 17. júna 1999 o poplatkoch za používanie cestnej infraštruktúry vozidlami (Ú. v. ES L 187, 20.7.1999, s. 42).

- (11) Osoby so zdravotným postihnutím môžu podať žiadosť o uznanie statusu osoby so zdravotným postihnutím príslušným orgánom alebo subjektom v členskom štáte, v ktorom majú pobyt, keďže to je v kompetencii členských štátov. Postupy posudzovania zdravotného postihnutia sa v jednotlivých členských štátoch líšia. Keď príslušné orgány alebo subjekty uznajú status žiadateľa ako osoby so zdravotným postihnutím, môžu vydať potvrdenie o zdravotnom postihnutí, preukaz osoby so zdravotným postihnutím alebo iný úradný doklad, v ktorom sa uznáva status žiadateľa ako osoby so zdravotným postihnutím. V členských štátoch, ktoré nemajú vymedzený status osoby so zdravotným postihnutím, možno pri poskytovaní služieb alebo výhod osobám so zdravotným postihnutím uplatniť nároky na osobitné služby na základe zdravotného postihnutia.

- (12) V dohovore UNCRPD sa uznáva, že diskriminácia a sociálne vylúčenie, ktorým čelia osoby so zdravotným postihnutím, vyplývajú skôr z prekážok spôsobených prostredím, systémovými faktormi a postojmi v spoločnosti než zo samotného zdravotného postihnutia. V dôsledku vzájomného neuznávania statusu osôb so zdravotným postihnutím medzi jednotlivými členskými štátmi osoby so zdravotným postihnutím často čelia osobitným a značným ťažkostiam a prekážkam pri uplatňovaní svojich základných práv na rovnaké zaobchádzanie, nediskrimináciu a voľný pohyb. Platí to najmä v prípade krátkodobých pobytov alebo návštev v inom členskom štáte v zmysle článku 6 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/38/ES¹³, v ktorom sa stanovuje, že občania Únie a ich rodinní príslušníci majú právo pobytu v inom členskom štáte počas obdobia do troch mesiacov bez akýchkoľvek podmienok alebo formalít iných, ako je požiadavka vlastniť platný preukaz totožnosti alebo pas. V prípade období dlhších ako tri mesiace sa podľa článku 7 uvedenej smernice vyžaduje splnenie dodatočných podmienok a v takom prípade sa v článku 8 uvedenej smernice stanovuje, že hostiteľský členský štát môže od občanov Únie požadovať, aby sa zaregistrovali na príslušných úradoch.

---

¹³ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/38/ES z 29. apríla 2004 o práve občanov Únie a ich rodinných príslušníkov voľne sa pohybovať a zdržiavať sa v rámci územia členských štátov, ktorá mení a dopĺňa nariadenie (EHS) č. 1612/68 a ruší smernice 64/221/EHS, 68/360/EHS, 72/194/EHS, 73/148/EHS, 75/34/EHS, 75/35/EHS, 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96/EHS (Ú. v. EÚ L 158, 30.4.2004, s. 77).

- (13) Osoby so zdravotným postihnutím, ktoré sa na dlhšie obdobie presťahujú do iného členského štátu z pracovných, študijných alebo iných dôvodov, okrem prípadov, ak sa v práve členských štátov stanovuje inak alebo ak sa členské štáty dohodli inak, si môžu dať v súlade s pravidlami platnými v danom inom členskom štáte svoje zdravotné postihnutie posúdiť a formálne uznať príslušnými orgánmi alebo subjektmi v tomto inom členskom štáte a môžu získať potvrdenie o zdravotnom postihnutí, preukaz osoby so zdravotným postihnutím alebo iný úradný doklad, v ktorom sa uznáva ich status osoby so zdravotným postihnutím alebo rozhodnutie o nároku na osobitné služby na základe zdravotného postihnutia.
- (14) S cieľom podporiť voľný pohyb osôb so zdravotným postihnutím, ktoré sa zúčastňujú na programoch Únie v oblasti mobility, by sa mal zabezpečiť nepretržitý rovnaký prístup k osobitným podmienkam alebo preferenčnému zaobchádzaniu alebo k parkovacím politikám a parkovacím miestam prostredníctvom európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím a európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím počas trvania takýchto programov. Programy Únie v oblasti mobility zahŕňajú programy zriadené Úniou na podporu mobility osôb na dobu určitú do iného členského štátu na účely vzdelávania a odbornej prípravy, ako aj na profesijné, občianske alebo kultúrne účely, ako je napríklad program Európsky zbor solidarity zriadený nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/888¹⁴ alebo Erasmus⁺ zriadený nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/817¹⁵.

---

¹⁴ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/888 z 20. mája 2021, ktorým sa zriaďuje program Európsky zbor solidarity a zrušujú nariadenia (EÚ) 2018/1475 a (EÚ) č. 375/2014 (Ú. v. EÚ L 202, 8.6.2021, s. 32).

¹⁵ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/817 z 20. mája 2021, ktorým sa zriaďuje Erasmus+: program Únie pre vzdelávanie a odbornú prípravu, mládež a šport a ktorým sa zrušuje nariadenie (EÚ) č. 1288/2013 (Ú. v. EÚ L 189, 28.5.2021, s. 1).

- (15) Osoby s uznaným statusom osoby so zdravotným postihnutím alebo s nárokom na osobitné služby na základe zdravotného postihnutia sa však pri cestovaní do iného členského štátu, ako je štát, v ktorom majú pobyt, alebo pri krátkodobej návšteve takéhoto štátu pravidelne stretávajú so značnými ťažkosťami a prekážkami pri využívaní osobitných podmienok alebo preferenčného zaobchádzania, ktoré sa v ňom poskytujú, v prípade, ak ich status osoby so zdravotným postihnutím alebo nárok na osobitné služby na základe zdravotného postihnutia nie sú uznané v členskom štáte, do ktorého cestujú alebo ktorý navštívia, a ak nemajú potvrdenie o zdravotnom postihnutí, preukaz osoby so zdravotným postihnutím alebo iný úradný doklad, ktorým sa uznáva ich status osoby so zdravotným postihnutím alebo nárok na osobitné služby na základe zdravotného postihnutia v hostiteľskom členskom štáte. Predovšetkým osoby, ktorých zdravotné postihnutie nie je zjavne viditeľné, často čelia osobitným ťažkostiam, keď sa od nich vyžaduje, aby počas cestovania do iného členského štátu alebo jeho návštevy preukázali svoje zdravotné postihnutie.
- (16) Osoby so zdravotným postihnutím sú pri cestovaní do iného členského štátu alebo jeho návšteve značne znevýhodnené pri uplatňovaní svojho práva na voľný pohyb v porovnaní s osobami bez zdravotného postihnutia, ako aj s osobami so zdravotným postihnutím, ktoré sú držiteľmi potvrdenia o zdravotnom postihnutí, preukazu osoby so zdravotným postihnutím alebo iného úradného dokladu, v ktorom sa uznáva ich status osoby so zdravotným postihnutím alebo nárok na osobitné služby na základe zdravotného postihnutia v členskom štáte, do ktorého cestujú alebo ktorý navštívia.

- (17) V prípade osôb so zdravotným postihnutím značnú neistotu vyvoláva aj to, že nevedia, či ich status osoby so zdravotným postihnutím alebo nárok na osobitné služby na základe zdravotného postihnutia a úradné doklady, v ktorých sa tento status či nárok uznáva, budú uznané pri cestovaní do iného členského štátu alebo pri jeho návšteve, ani v akom rozsahu. Tento problém zhoršuje obmedzená dostupnosť online informácií o ich osobitných právach a dostupných výhodách. V konečnom dôsledku to teda osoby so zdravotným postihnutím môže odrádzať od uplatňovania ich práva na voľný pohyb a plné a účinné zapojenie a začlenenie do spoločnosti.
- (18) Občania Únie vyjadrili znepokojenie nad nedostatočným vzájomným uznávaním zdravotného postihnutia v celej Únii vo viacerých petíciách predložených Európskemu parlamentu a žiadali zavedenie preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím, ktorý by platil v celej Únii.

- (19) Popri rôznych viditeľných a neviditeľných fyzických, sociálnych a iných prekážkach v prístupe k verejným a súkromným priestorom a službám a nedostatku primeraných úprav sú kľúčovým faktorom, ktorý mnohé osoby so zdravotným postihnutím odrádza od cestovania, vysoké náklady. Osoby so zdravotným postihnutím majú osobitné potreby, ktoré vedú k dodatočným výdavkom súvisiacim s ich zdravotným postihnutím a ktoré si môžu vyžadovať využívanie služieb osôb, ktoré ich sprevádzajú alebo im asistujú, vrátane osôb uznaných za osobných asistentov v súlade s vnútroštátnym právom alebo praxou, alebo tlmočníkov posunkového jazyka alebo asistenčných zvierat, v dôsledku čoho sú ich cestovné náklady vyššie ako náklady osôb bez zdravotného postihnutia. Neuznanie statusu osoby so zdravotným postihnutím alebo nároku na osobitné služby na základe zdravotného postihnutia v iných členských štátoch môže obmedziť ich prístup k osobitným podmienkam alebo preferenčnému zaobchádzaniu alebo k parkovacím politikám a parkovacím miestam vyhradeným pre osoby so zdravotným postihnutím, ako sú napríklad bezplatný prístup alebo zľavy na tarifách, prednostné miesta na sedenie vo verejnej doprave alebo vyhradené parkovacie miesta, čo má vplyv na ich cestovné náklady, život, sociálnu a ekonomickú integráciu a osobnú autonómiu. Okrem toho veľmi častá nedostatočná znalosť politik zameraných na psychosociálnu, kognitívnu, fyzickú alebo senzorickú prístupnosť môže viesť k diskriminačnému správaniu voči osobám so zdravotným postihnutím.

- (20) Preferenčné zaobchádzanie, ako je napríklad osobná asistencia, prednostný prístup alebo možnosť prednostného vybavenia pri čakaní v rade, bez ohľadu na to, či sa poskytuje za odplatu alebo nie, je často dôležité na to, aby sa osobám so zdravotným postihnutím umožnil prístup k rôznym službám, aktivitám a zariadeniam a aby ich mohli v plnej miere využívať. V dôsledku vzájomného neuznávania statusu osôb so zdravotným postihnutím alebo nároku na osobitné služby na základe zdravotného postihnutia a úradných dokladov uznávajúcich takéto postihnutie alebo nárok vydaných v iných členských štátoch, osoby so zdravotným postihnutím v členskom štáte, do ktorého cestujú alebo ktorý navštívia, nemusia mať možnosť využívať osobitné podmienky alebo preferenčné zaobchádzanie poskytované subjektmi verejného sektora alebo súkromnými prevádzkovateľmi v danom členskom štáte držiteľom potvrdenia o zdravotnom postihnutí, preukazu osoby so zdravotným postihnutím alebo iného úradného dokladu, v ktorom sa uznáva status osoby so zdravotným postihnutím alebo nárok na osobitné služby na základe zdravotného postihnutia, vydaných v danom členskom štáte.

- (21) Hoci bol pilotný projekt týkajúci sa preukazu EÚ pre osoby so zdravotným postihnutím, ktorý sa začal v roku 2016 a prebiehal v ôsmich členských štátoch, dobrovoľný a obmedzený, vyplynulo z neho, že uľahčenie vzájomného uznávania statusu osoby so zdravotným postihnutím alebo nároku na osobitné služby na základe zdravotného postihnutia medzi členskými štátmi prinieslo výhody pre osoby so zdravotným postihnutím pri prístupe k osobitným podmienkam alebo preferenčnému zaobchádzaniu, pokiaľ ide o služby v oblasti kultúry, voľného času, športu a v niektorých prípadoch aj dopravy, a pri podpore ich krátkodobého cezhraničného pohybu v Únii, i to, že ciele takéhoto preukazu EÚ pre osoby so zdravotným postihnutím sú i naďalej relevantné pre súčasné potreby osôb so zdravotným postihnutím. Tento pilotný projekt okrem toho zahŕňal aj ďalšie príklady služieb, aktivít a zariadení, ktoré poskytujú osobitné podmienky alebo preferenčné zaobchádzanie osobám so zdravotným postihnutím.
- (22) Na základe svojho statusu osoby so zdravotným postihnutím alebo nároku na osobitné služby na základe zdravotného postihnutia môžu osoby so zdravotným postihnutím požiadať príslušné orgány alebo subjekty v členskom štáte, v ktorom majú pobyt, o vydanie parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím, v ktorom sa uznáva právo využívať určité parkovacie politiky a parkovacie miesta vyhradené pre osoby so zdravotným postihnutím. Každý členský štát má zavedený postup, či už na miestnej, regionálnej, alebo celoštátnej úrovni, na získanie parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím alebo osoby, ktoré ich sprevádzajú alebo im asistujú, vrátane osobných asistentov, ako aj kritériá, ktoré sa musia na jeho získanie splniť.

- (23) V odporúčaní Rady 98/376/ES¹⁶ sa stanovuje európsky vzor parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím, ktorý uľahčuje uznávanie takýchto parkovacích preukazov vo všetkých členských štátoch. Vykonávanie uvedeného odporúčania vzhľadom na jeho nezáväzný charakter a uplatňovanie osobitných vnútroštátnych dodatkov alebo odchýlok od odporúčaného vzoru však viedli k rozšíreniu rôznych parkovacích preukazov pre osoby so zdravotným postihnutím. Táto rôznorodosť bráni cezhraničnému uznávaniu týchto parkovacích preukazov medzi jednotlivými členskými štátmi a komplikuje prístup osôb so zdravotným postihnutím k osobitným parkovacím politikám a parkovacím miestam vyhradeným pre držiteľov parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím v iných členských štátoch. Okrem toho uvedené odporúčanie nebolo aktualizované s cieľom zohľadniť prebiehajúci technologický vývoj a vývoj digitalizácie. Členské štáty tiež v súvislosti s parkovacími preukazmi pre osoby so zdravotným postihnutím čelia problémom s falšovaním a podvodmi, keďže ich formát je zvyčajne pomerne jednoduchý a ľahko sa falšuje a vzhľadom na svoju odlišnosť v jednotlivých členských štátoch sa ťažko overuje. Vzhľadom na túto smernicu, v ktorej sa stanovujú podrobnejšie právne záväzné pravidlá v tejto oblasti, odporúčanie 98/376/ES už nedosahuje svoje ciele. Členské štáty by však mali mať možnosť povoliť, aby parkovacie preukazy pre osoby so zdravotným postihnutím vydané v súlade s uvedeným odporúčaním pred dátumom začatia uplatňovania opatrení, ktorými sa transponuje táto smernica, mali na ich území rovnaký účinok ako európsky parkovací preukaz pre osoby so zdravotným postihnutím.

---

¹⁶ Odporúčanie Rady 98/376/ES zo 4. júna 1998 o parkovacích preukazoch pre osoby so zdravotným postihnutím (Ú. v. ES L 167, 12.6.1998, s. 25).

- (24) S cieľom uľahčiť osobám so zdravotným postihnutím prístup k osobitným podmienkam alebo preferenčnému zaobchádzaniu súvisiacim so službami vrátane služieb osobnej dopravy, aktivitami a zariadeniami v iných členských štátoch, než je členský štát, v ktorom majú pobyt, a to aj vtedy, ak sa poskytujú bezodplatne, by sa mali odstrániť zostávajúce prekážky a ťažkosti pri cestovaní do iného členského štátu alebo pri jeho návšteve vyplývajúce zo vzájomného neuznávania statusu osoby so zdravotným postihnutím alebo nároku na osobitné služby na základe zdravotného postihnutia a úradných dokladov uznávajúcich tento status alebo nárok vydaných v iných členských štátoch, ako aj z neuznávania parkovacích práv.
- (25) Na uľahčenie uplatňovania práv osôb so zdravotným postihnutím pri cestovaní do iného členského štátu alebo návšteve iného členského štátu na účely krátkodobého pobytu na prístup k osobitným podmienkam alebo preferenčnému zaobchádzaniu poskytovaným subjektmi verejného sektora alebo súkromnými prevádzkovateľmi bez diskriminácie na základe štátnej príslušnosti a na rovnakom základe ako osobám so zdravotným postihnutím v danom členskom štáte a na uľahčenie využívania všetkých druhov dopravy a výhod vyplývajúcich z parkovacích politík a parkovacích miest vyhradených pre osoby so zdravotným postihnutím na rovnakom základe ako v danom členskom štáte je potrebné zaviesť rámec spoločných pravidiel a podmienok vrátane spoločného štandardizovaného vzoru európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím ako dokladu o uznanom statuse osoby so zdravotným postihnutím alebo nároku na osobitné služby na základe zdravotného postihnutia, a európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím ako dokladu o ich uznanom práve na využívanie parkovacích politík a parkovacích miest vyhradených pre osoby so zdravotným postihnutím. Členské štáty by okrem toho mali mať možnosť rozhodnúť, že sa táto smernica bude uplatňovať na osoby s uznaným statusom osoby so zdravotným postihnutím alebo nárokom na osobitné služby na základe zdravotného postihnutia na obdobia dlhšie ako krátkodobý pobyt.

- (26) Vzájomné uznávanie európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím a európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím by malo osobám s uznaným statusom osoby so zdravotným postihnutím alebo nárokom na osobitné služby na základe zdravotného postihnutia v členskom štáte uľahčiť a zaručiť prístup k osobitným podmienkam alebo preferenčnému zaobchádzaniu poskytovaným subjektmi verejného sektora alebo súkromnými prevádzkovateľmi v rámci rôznych služieb, aktivít a zariadení, a to aj vtedy, ak sa poskytujú bezodplatne, ako aj prístup k parkovacím politikám a parkovacím miestam vyhradeným pre osoby so zdravotným postihnutím a v relevantnom prípade osobám, ktoré ich sprevádzajú alebo im asistujú, vrátane osobných asistentov, a to na rovnakom základe a za rovnakých podmienok, aké sa poskytujú na základe vnútroštátnych potvrdení o zdravotnom postihnutí, preukazov osôb so zdravotným postihnutím alebo iných úradných dokladov, v ktorých sa uznáva status osoby so zdravotným postihnutím, ak takéto úradné doklady existujú, či parkovacích preukazov pre osoby so zdravotným postihnutím vydaných príslušnými orgánmi alebo subjektmi hostiteľského členského štátu.
- (27) Okrem parkovacích politik a parkovacích miest sa služby, aktivity a zariadenia, na ktoré sa vzťahuje táto smernica, týkajú rozmanitých a neustále sa meniacich aktivít vrátane aktivít poskytovaných bezodplatne, ktoré poskytujú subjekty verejného sektora alebo súkromní prevádzkovatelia buď povinne na základe vnútroštátnych alebo miestnych pravidiel alebo zákonných povinností, alebo dobrovoľne, a to najmä zo strany súkromných prevádzkovateľov, v rôznych oblastiach politiky, ako sú kultúra, voľný čas, cestovný ruch, šport, verejná a súkromná doprava a odborná príprava.

- (28) Medzi príklady osobitných podmienok alebo preferenčného zaobchádzania patria bezplatný prístup, zľavy na tarifách, zľavy na mýtach alebo užívateľských poplatkoch za spoplatnené cesty, mosty alebo tunely, prednostný prístup, prístup do zón s obmedzenou premávkou a peších zón, prednostné miesta na sedenie vo verejnej doprave, vyhradené a bezbariérové sedadlá vo verejnej doprave, parkoch a iných verejných miestach, bezbariérové sedenie na kultúrnych alebo verejných podujatiach, osobná asistancia, asistenčné zvieratá, ako sú napríklad vodiace alebo asistenčné psy pre osoby so zdravotným postihnutím vrátane osôb so zrakovým postihnutím, asistancia na pláži pri vstupe do vody, podpora, napríklad vo forme prístupu k informáciám v Braillovom písme, audiosprievodcov alebo tlmočenia do posunkového jazyka, poskytovanie pomôcok alebo pomoci, zapožičanie invalidného vozíka, zapožičanie plávajúceho invalidného vozíka, poskytovanie turistických informácií v prístupných formátoch a používanie elektrických skútrov na cestách alebo invalidného vozíka v cyklistických jazdných pruhoch bez pokutovania. Medzi príklady parkovacích politík a parkovacích miest patria bezodplatné alebo rozšírené alebo vyhradené parkovacie miesta, ako aj prístup do oblastí, kde je premávka v súlade s vnútroštátnym právom obmedzená na konkrétne vozidlá, napríklad do nízkoemisných zón. V leteckej, železničnej, vodnej alebo autobusovej a autokarovej osobnej doprave sa okrem osobitných podmienok alebo preferenčného zaobchádzania poskytovaných osobám so zdravotným postihnutím umožňuje pre asistenčné zvieratá, ako sú napríklad vodiace alebo asistenčné psy pre osoby so zdravotným postihnutím vrátane osôb so zrakovým postihnutím, osobných asistentov, tlmočníkov do posunkového jazyka alebo iné osoby, ktoré sprevádzajú osoby so zdravotným postihnutím alebo zníženou pohyblivosťou alebo im asistujú, bezplatné alebo zľavnené cestovanie a, ak je to uskutočniteľné, miesto na sedenie vedľa osoby so zdravotným postihnutím, ktorú sprevádzajú alebo ktorej asistujú. Osoby, ktoré sprevádzajú osoby so zdravotným postihnutím alebo im asistujú, sú určené samotnými osobami so zdravotným postihnutím alebo ich poručníkom alebo opatrovníkom a môžu sa meniť ad hoc v závislosti od požiadaviek osôb so zdravotným postihnutím.

- (29) Osobní asistenti sprevádzajú osoby so zdravotným postihnutím alebo im asistujú alebo vykonávajú každodenné činnosti, podľa potreby v rámci zmluvného vzťahu, v súlade s vnútroštátnym právom alebo praxou, a to s cieľom podporiť osobnú autonómiu, uľahčiť život osôb so zdravotným postihnutím v spoločnosti a podporiť ich nezávislosť. Osobní asistenti by bez ohľadu na svoju štátnu príslušnosť mali mať možnosť sprevádzať osoby so zdravotným postihnutím, ktoré používajú európsky preukaz osoby so zdravotným postihnutím alebo európsky parkovací preukaz pre osoby so zdravotným postihnutím, alebo im asistovať pri cestovaní do iného členského štátu, než je členský štát, v ktorom majú pobyt, alebo pri jeho návšteve za predpokladu, že majú právo pohybovať sa v rámci Únie podľa uplatniteľného práva Únie a vnútroštátneho práva.
- (30) V súlade s príslušným právom Únie by členské štáty mali podľa potreby zabezpečiť, aby prevádzkovatelia služieb cezhraničnej osobnej dopravy cestujúcim, ktorí sú držiteľmi európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím, pri kúpe cestovného lístka poskytli podľa nariadení (EÚ) č. 181/2011 a (EÚ) č. 1177/2010 alebo na požiadanie sprístupnili podľa nariadenia (EÚ) 2021/782 jasné informácie o osobitných podmienkach alebo preferenčnom zaobchádzaní, ktoré sa vzťahujú na všetky rôzne úseky v rámci danej cesty, aby sa zabránilo tomu, že cestujúci, ktorí sú držiteľmi európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím, sa pri vstupe do iného členského štátu v rámci tej istej dopravnej služby ocitnú bez platného cestovného dokladu.

- (31) O vydaní, obnovení a odňatí európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím a európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím v členskom štáte sa rozhodne podľa tejto smernice a platných pravidiel, postupov a právomoci daného členského štátu v oblasti posudzovania a uznávania statusu osoby so zdravotným postihnutím alebo nároku na osobitné služby na základe zdravotného postihnutia a parkovacích práv osôb so zdravotným postihnutím. Ak členské štáty vydávajú európsky preukaz osoby so zdravotným postihnutím priamo, mali by požiadať o súhlas dotknutej osoby. Vydanie a obnovenie európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím by malo byť bezplatné, no opätovné vydanie tohto preukazu v prípade straty alebo poškodenia môže byť spoplatnené. Vydanie a obnovenie európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím môže byť buď bezplatné, alebo spoplatnené. Prípadné poplatky účtované za opätovné vydanie európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím v prípade straty alebo poškodenia alebo za vydanie a obnovenie európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím by nemali presiahnuť príslušné administratívne náklady, ani by nemali byť stanovené na úrovni, ktorá by osobám so zdravotným postihnutím zabránila získať alebo opätovne získať tieto preukazy alebo ich odradila.

- (32) Okrem fyzickej verzie európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím by členské štáty mali poskytovať digitálnu verziu preukazu a mali by byť schopné poskytovať digitálnu verziu európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím, keď sa prostredníctvom vykonávacích aktov určia technické špecifikácie. Takéto špecifikácie by mali vychádzať zo skúseností z minulej a prebiehajúcej práce na úrovni Únie v oblasti digitalizácie potvrdení a dokladov, ako je digitálny COVID preukaz EÚ, zriadený podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/953¹⁷, a mali by umožniť používanie európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím a európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím prostredníctvom peňaženky digitálnej identity na úrovni Únie. Osoby so zdravotným postihnutím by mali byť informované o týchto možnostiach a mali by mať možnosť rozhodnúť sa, či budú používať fyzickú alebo digitálnu verziu európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím, prípadne obidve. V členských štátoch, v ktorých fyzickú verziu európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím dopĺňa digitálna verzia, by osoby so zdravotným postihnutím mali mať možnosť požiadať o fyzickú verziu preukazu, a ak si to želajú, o digitálnu aj fyzickú verziu preukazu.

---

¹⁷ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/953 zo 14. júna 2021 o rámci pre vydávanie, overovanie a uznávanie interoperabilných potvrdení o očkovaní proti ochoreniu COVID-19, o vykonaní testu a prekonaní tohto ochorenia (digitálny COVID preukaz EÚ) s cieľom uľahčiť voľný pohyb počas pandémie ochorenia COVID-19 (Ú. v. EÚ L 211, 15.6.2021, s. 1).

- (33) Vydanie európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím a európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím je spojené so spracúvaním osobných údajov, a to najmä údajov, ktoré sa týkajú statusu držiteľa preukazu ako osoby so zdravotným postihnutím, ktoré predstavujú údaje týkajúce sa zdravia uvedené v článku 4 bode 15 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679¹⁸ a sú osobitnou kategóriou osobných údajov v zmysle článku 9 uvedeného nariadenia. Každé spracúvanie osobných údajov v súvislosti s touto smernicou má byť v súlade s platným právom v oblasti ochrany údajov, a najmä nariadením (EÚ) 2016/679. Pri transpozícii tejto smernice majú členské štáty zabezpečiť, aby vnútroštátne právne predpisy obsahovali primerané záruky uplatniteľné na spracúvanie osobných údajov, najmä na osobitné kategórie osobných údajov. Členské štáty by takisto mali zaistiť bezpečnosť, integritu, pravosť a dôvernosť osobných údajov získaných a uchovávaných na účely tejto smernice.
- (34) Členským štátom zodpovedným za vydanie európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím alebo európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím by mal byť členský štát, v ktorom má daná osoba obvyklý pobyt v súlade s právom Únie a v ktorom získa posúdenie svojho statusu osoby so zdravotným postihnutím alebo nároku na osobitné služby na základe zdravotného postihnutia. Držitelia európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím alebo európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím by mali mať možnosť používať takýto preukaz počas svojho pobytu v inom členskom štáte.

---

¹⁸ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov) (Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2016, s. 1).

- (35) Cieľom európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím a európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím je uľahčiť všetkým osobám so zdravotným postihnutím účinné uplatňovanie ich práva na voľný pohyb v plnej miere, ako aj rovnaký prístup k osobitným podmienkam alebo preferenčnému zaobchádzaniu alebo k parkovacím politikám a parkovacím miestam, pokiaľ ide o služby, aktivity a zariadenia poskytované členskými štátmi, a to aj v prípadoch, keď sa neposkytujú za odplatu. Týka sa to najmä osôb so zdravotným postihnutím, ktoré cestujú do iného členského štátu alebo navštívia iný členský štát na účely práce alebo odbornej prípravy.
- (36) Predpokladaný rámec vzájomného uznávania európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím a európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím sa nedotýka právomocí členského štátu posudzovať a uznávať status osoby so zdravotným postihnutím alebo nárok na osobitné služby na základe zdravotného postihnutia alebo poskytnúť osobitné podmienky alebo preferenčné zaobchádzanie, ako napríklad bezplatný prístup alebo zľavy na tarifách, pokiaľ ide o určité služby pre osoby so zdravotným postihnutím vrátane osôb využívajúcich asistenčné zvieratá alebo osoby, ktoré sprevádzajú osoby so zdravotným postihnutím alebo im asistujú, vrátane osobných asistentov. Neukladá subjektom verejného sektora ani súkromným prevádzkovateľom povinnosť zaviesť vo vzťahu k osobám so zdravotným postihnutím osobitné podmienky alebo preferenčné zaobchádzanie ani nevytvára centralizovaný únijský zoznam osobitných podmienok alebo preferenčného zaobchádzania vo vzťahu k držiteľom európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím v členských štátoch. Subjekty verejného sektora a súkromní prevádzkovatelia môžu poskytnúť určité osobitné podmienky alebo preferenčné zaobchádzanie len určitej skupine osôb so zdravotným postihnutím v závislosti od jej potrieb.

(37) Európsky preukaz osoby so zdravotným postihnutím sa môže vyžadovať ako doklad o statuse osoby so zdravotným postihnutím na účely prístupu za rovnakých podmienok k akýmkoľvek osobitným podmienkam alebo preferenčnému zaobchádzaniu, pokiaľ ide o služby, aktivity alebo zariadenia vrátane tých, ktoré sa poskytujú bezodplatne a ktoré sa poskytujú alebo sú vyhradené pre osoby so zdravotným postihnutím alebo osoby, ktoré ich sprevádzajú alebo im asistujú, vrátane osobných asistentov, v rámci rozsahu pôsobnosti tejto smernice. Európsky preukaz osoby so zdravotným postihnutím by sa však nemal vyžadovať ako doklad o zdravotnom postihnutí na účely prístupu k akýmkoľvek právam stanoveným v iných právnych predpisoch Únie alebo vnútroštátnych právnych predpisoch vrátane tých, ktoré poskytujú osobitné výhody, osobitné podmienky alebo preferenčné zaobchádzanie, ktoré nepatria do rozsahu pôsobnosti tejto smernice, alebo na účely ich uplatňovania. Ak sa potvrdenie o zdravotnom postihnutí, preukaz osoby so zdravotným postihnutím alebo iný úradný doklad pre osoby so zdravotným postihnutím vyžaduje v súlade s právom Únie, európsky preukaz osoby so zdravotným postihnutím by sa nemal vyžadovať ako doklad o zdravotnom postihnutí, pokiaľ sa členský štát nerozhodne zlúčiť svoje vnútroštátne potvrdenie o zdravotnom postihnutí, preukaz osoby so zdravotným postihnutím alebo iný úradný doklad pre osoby so zdravotným postihnutím s európskym preukazom osoby so zdravotným postihnutím.

(38) Táto smernica sa nevzťahuje na dávky sociálneho zabezpečenia podľa nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004¹⁹ a (ES) č. 987/2009²⁰, ani na osobitné príspevkové alebo nepríspevkové peňažné alebo vecné dávky v oblasti sociálneho zabezpečenia, sociálnej ochrany alebo zamestnania, ani na sociálnu pomoc podľa článku 24 ods. 2 smernice 2004/38/ES. Keďže cieľom tejto smernice je uľahčiť osobám so zdravotným postihnutím rovnaký prístup k osobitným podmienkam alebo preferenčnému zaobchádzaniu pri cestovaní do iného členského štátu alebo pri jeho návšteve na účely krátkodobého pobytu, táto smernica sa nevzťahuje na služby, ktoré sa poskytujú za odplatu alebo bezodplatne na účely dlhodobého začlenenia, habilitácie alebo rehabilitácie osôb so zdravotným postihnutím, ani na osobitné podmienky alebo preferenčné zaobchádzanie, pokiaľ ide o prístup k službám poskytovaným osobám so zdravotným postihnutím po zvážení ich individuálnych potrieb a splnení dodatočných kritérií na základe individuálneho posúdenia alebo rozhodnutia o nároku na osobitné služby na základe zdravotného postihnutia, ktoré sa odlišujú od služieb poskytovaných osobám so zdravotným postihnutím, ktoré takéto dodatočné kritériá nespĺňajú. Vykonávanie tejto smernice by sa však nemalo využívať na vylúčenie osobitných podmienok alebo preferenčného zaobchádzania, ktoré sa už poskytujú osobám so zdravotným postihnutím, z rozsahu pôsobnosti tejto smernice tým, že sa podmienka splnením dodatočných kritérií.

---

¹⁹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 z 29. apríla 2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia (Ú. v. EÚ L 166, 30.4.2004, s. 1).

²⁰ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009 zo 16. septembra 2009, ktorým sa stanovuje postup vykonávania nariadenia (ES) č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia (Ú. v. EÚ L 284, 30.10.2009, s. 1).

- (39) S cieľom zlepšiť informovanosť a uľahčiť prístup osôb so zdravotným postihnutím k osobitným podmienkam alebo preferenčnému zaobchádzaniu pri cestovaní do iného členského štátu alebo pri jeho návšteve by členské štáty mali zverejniť všetky relevantné informácie o podmienkach, pravidlách, praxi a postupoch na získanie európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím alebo európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím a o ich následnom používaní v zrozumiteľnej, podrobnej a používateľsky ústretovej podobe a vo formátoch prístupných pre osoby so zdravotným postihnutím, pričom dodržia príslušné požiadavky na prístupnosť pre služby stanovené v prílohe I k smernici (EÚ) 2019/882 vrátane posunkového jazyka, Braillovo písma, asistenčných formátov a zvukov/zvukových funkcií. Členské štáty by sa mali snažiť zabezpečiť, aby takéto informácie neprekračovali úroveň zložitosti B1 (stredne pokročilá) Spoločného európskeho referenčného rámca Rady Európy pre jazyky.
- (40) Komisia by mala zriadiť osobitnú webovú stránku Únie. Táto webová stránka Únie by mala obsahovať odkaz na vnútroštátne webové sídlo každého členského štátu. Webová stránka Únie by mala byť dostupná vo všetkých úradných jazykoch Únie, v medzinárodnom posunkovom jazyku a v národných posunkových jazykoch členských štátov, ako aj v prístupných a ľahko čitateľných formátoch v súlade s príslušnými požiadavkami na prístupnosť pre služby stanovenými v prílohe I k smernici (EÚ) 2019/882. Informácie uvedené na tejto webovej stránke by mali byť ľahko zrozumiteľné, pričom sa neprekročí úroveň zložitosti B1 (stredne pokročilá) Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky Rady Európy.

- (41) V dôsledku nedorozumení, komunikačných bariér alebo nedostatočnej informovanosti sa osobám so zdravotným postihnutím, najmä osobám s nie zjavne viditeľným zdravotným postihnutím, nie vždy poskytuje najvhodnejšia podpora a úpravy pre ich zdravotné postihnutie, a to ani pri cestovaní verejnou dopravou alebo pri kontakte s vnútroštátnymi orgánmi, alebo počas núdzových situácií. S cieľom motivovať poskytovateľov služieb a uľahčiť prístup osôb so zdravotným postihnutím k osobitným podmienkam alebo preferenčnému zaobchádzaniu by členské štáty mali zvyšovať informovanosť o existencii a používaní európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím a európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím medzi subjektmi verejného sektora a súkromnými prevádzkovateľmi a mali by ich nabádať, aby na dobrovoľnom základe osobám so zdravotným postihnutím poskytovali osobitné podmienky alebo preferenčné zaobchádzanie. Členské štáty môžu najmä stimulovať subjekty verejného sektora a súkromných prevádzkovateľov napríklad tým, že im budú poskytovať informácie o možných osobitných podmienkach alebo preferenčnom zaobchádzaní, ktoré sa majú poskytovať, a odbornú prípravu zameranú na zvyšovanie povedomia o zdravotných postihnutiach, s cieľom zabezpečiť relevantnosť, účinnosť a inkluzívnosť poskytovaných osobitných podmienok alebo preferenčného zaobchádzania. Členské štáty by sa mali snažiť vypracúvať, vykonávať a hodnotiť všetky takéto opatrenia v konzultácii s osobami so zdravotným postihnutím a organizáciami, ktoré ich zastupujú.

- (42) Subjekty verejného sektora poskytujúce osobitné podmienky alebo preferenčné zaobchádzanie alebo parkovacie politiky a parkovacie miesta osobám so zdravotným postihnutím by mali takéto informácie zverejňovať v zrozumiteľnej, podrobnej a používateľsky ústretovej podobe a v prístupných formátoch okrem iného prostredníctvom oficiálnych webových sídiel subjektov verejného sektora, ak sú k dispozícii, alebo inými vhodnými spôsobmi v súlade s príslušnými požiadavkami na prístupnosť pre služby stanovenými v prílohe I k smernici (EÚ) 2019/882 vrátane posunkového jazyka, Braillovo písma, asistenčných formátov a zvukov/zvukových funkcií. Súkromní prevádzkovatelia poskytujúci osobitné podmienky alebo preferenčné zaobchádzanie alebo parkovacie politiky a parkovacie miesta osobám so zdravotným postihnutím by sa tiež mali nabádať, aby takéto informácie zverejňovali v zrozumiteľnej, podrobnej a používateľsky ústretovej podobe a v prístupných formátoch.
- (43) Členské štáty by mali s podporou Komisie prijať potrebné kroky, aby sa predišlo akémukoľvek riziku falšovania alebo podvodov v súvislosti s európskym preukazom osoby so zdravotným postihnutím alebo európskym parkovacím preukazom pre osoby so zdravotným postihnutím, a mali by aktívne bojovať proti podvodnému vydávaniu, podvodnému používaniu a falšovaniu týchto preukazov. Členské štáty by si mali vymieňať informácie o takýchto prípadoch s cieľom zabezpečiť vzájomnú dôveru medzi členskými štátmi, keďže vzájomné uznávanie statusu osoby so zdravotným postihnutím je základným prvkom európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím. Členské štáty by mali zabezpečiť, aby všetky opatrenia prijaté na predchádzanie riziku falšovania alebo podvodu rešpektovali práva osôb so zdravotným postihnutím a neviedli k ich stigmatizácii. Členské štáty by mali pri príprave a vykonávaní týchto opatrení uskutočniť konzultácie s osobami so zdravotným postihnutím a organizáciami, ktoré ich zastupujú.

- (44) S cieľom zabezpečiť správne uplatňovanie tejto smernice by sa mala na Komisiu delegovať právomoc prijímať akty v súlade s článkom 290 ZFEÚ, ktoré doplnia túto smernicu stanovením digitálnych prvkov fyzických verzií európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím a európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím s cieľom predchádzať podvodom a bojovať proti nim, a úpravou dátových polí štandardizovaného formátu týchto preukazov stanovených v tejto smernici, ak sú takéto úpravy potrebné na účel prispôsobenia formátu technickému vývoju, predchádzania falšovaniu a podvodom, riešenia zneužívania alebo nesprávneho použitia alebo zabezpečenia interoperability.
- (45) S cieľom zabezpečiť jednotné podmienky vykonávania tejto smernice by sa mali na Komisiu preniesť vykonávacie právomoci, pokiaľ ide o stanovenie prístupnej digitálnej verzie európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím a prístupnej digitálnej verzie európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím pre členské štáty, ktoré sa rozhodnú doplniť svoju fyzickú verziu digitálnou verziou, a tiež pokiaľ ide o stanovenie spoločných technických špecifikácií pre bezpečnostné a digitálne prvky, ako aj záležitosti súvisiace s interoperabilitou fyzickej verzie preukazov. Uvedené právomoci by sa mali vykonávať v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011²¹.

---

²¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 zo 16. februára 2011, ktorým sa ustanovujú pravidlá a všeobecné zásady mechanizmu, na základe ktorého členské štáty kontrolujú vykonávanie vykonávacích právomocí Komisie (Ú. v. EÚ L 55, 28.2.2011, s. 13).

- (46) V súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1725²² má Komisia pri príprave delegovaných aktov alebo vykonávacích aktov, ktoré majú dosah na ochranu práv a slobôd fyzických osôb so zreteľom na spracúvanie osobných údajov, konzultovať s európskym dozorným úradníkom pre ochranu údajov. Komisia môže konzultovať aj s Európskym výborom pre ochranu údajov, ak takéto akty majú osobitný význam pre ochranu práv a slobôd fyzických osôb so zreteľom na spracúvanie osobných údajov.
- (47) Členské štáty by mali zabezpečiť existenciu primeraných a účinných prostriedkov na zabezpečenie dodržiavania a presadzovania tejto smernice a mali by zaviesť primerané prostriedky nápravy vrátane kontrol dodržiavania súladu a administratívnych postupov alebo súdnych konaní, aby sa zaručilo, že osoby so zdravotným postihnutím, osoby, ktoré ich sprevádzajú alebo im asistujú, vrátane osobných asistentov, ako aj orgány verejnej moci, ako sú napríklad orgány pre otázky rovnosti, súkromné združenia, organizácie, najmä organizácie, ktoré zastupujú osoby so zdravotným postihnutím, alebo iné právne subjekty s oprávneným záujmom o to, aby sa dodržiavala táto smernica, môžu začať konanie v mene alebo na podporu osoby so zdravotným postihnutím, a to s jej súhlasom a v súlade s vnútroštátnym právom a praxou. Členské štáty by mali zabezpečiť, aby sa v týchto prostriedkoch zohľadňovali článok 13 dohovoru UNCRPD a zásada primeraných úprav vymedzená v článku 2 uvedeného dohovoru.

---

²² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1725 z 23. októbra 2018 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov inštitúciami, orgánmi, úradmi a agentúrami Únie a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 45/2001 a rozhodnutie č. 1247/2002/ES (Ú. v. EÚ L 295, 21.11.2018, s. 39).

- (48) Členské štáty by mali prijať primerané opatrenia v prípade nedodržania povinností stanovených v tejto smernici a práv, ktoré patria do rozsahu jej pôsobnosti. Primerané opatrenia by mali byť účinné, primerané a odrádzajúce a mohli by zahŕňať správne a finančné sankcie, ako sú upomienky, pokuty alebo vyplatenie primeranej náhrady, ako aj iné druhy sankcií.
- (49) Táto smernica rešpektuje základné práva a dodržiava zásady uznané najmä chartou a dohovorom UNCRPD. Cieľom tejto smernice je predovšetkým zabezpečiť plné rešpektovanie práv osôb so zdravotným postihnutím využívať opatrenia, ktoré sú určené na zabezpečenie ich nezávislosti, sociálnej a ekonomickej integrácie a integrácie v zamestnaní a účasti na živote v spoločnosti, a podporiť uplatňovanie článku 26 charty.
- (50) Keďže ciele tejto smernice, a to posilniť uplatňovanie práva na slobodný pohyb osôb so zdravotným postihnutím a rozšíriť možnosti osôb so zdravotným postihnutím cestovať do iných členských štátov alebo ich navštíviť, a tak bojovať proti ich diskriminácii, nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni členských štátov, ale z dôvodov rozsahu a dôsledkov opatrenia, ktorým sa zavádza rámec spoločných pravidiel a podmienok, ich možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy o EÚ. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku táto smernica neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie uvedených cieľov,

PRIJALI TÚTO SMERNICU:

Kapitola I

Všeobecné ustanovenia

Článok 1

Predmet úpravy

V tejto smernici sa stanovujú:

- a) pravidlá upravujúce vydávanie európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím osobám so zdravotným postihnutím ako dokladu o statuse osoby so zdravotným postihnutím alebo dokladu o nároku na osobitné služby na základe zdravotného postihnutia s cieľom podporovať slobodu pohybu osôb so zdravotným postihnutím a uľahčiť krátkodobé pobyty osôb so zdravotným postihnutím v inom členskom štáte, ako je štát, v ktorom majú pobyť, a to tým, že sa im udelí rovnaký prístup ku všetkým osobitným podmienkam alebo preferenčnému zaobchádzaniu, pokiaľ ide o služby, aktivity alebo zariadenia vrátane tých, ktoré sa poskytujú bezodplatne, poskytovaným alebo vyhradeným pre osoby so zdravotným postihnutím v danom členskom štáte vrátane osôb využívajúcich asistenčné zvieratá a v relevantnom prípade osôb, ktoré sprevádzajú osoby so zdravotným postihnutím alebo im asistujú, vrátane ich osobných asistentov;

- b) pravidlá upravujúce vydávanie európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím ako dokladu o práve na parkovacie politiky a parkovacie miesta vyhradené pre osoby so zdravotným postihnutím s cieľom podporovať slobodu pohybu osôb so zdravotným postihnutím a uľahčiť krátkodobé pobyty osôb so zdravotným postihnutím v inom členskom štáte, ako je štát, v ktorom majú pobyt, a to tým, že sa im udelí rovnaký prístup ku všetkým parkovacím politikám a parkovacím miestam, ktoré sa v danom členskom štáte poskytujú alebo sú vyhradené pre osoby so zdravotným postihnutím a v relevantnom prípade pre osoby, ktoré sprevádzajú osoby so zdravotným postihnutím alebo im asistujú, vrátane ich osobných asistentov;
- c) spoločné vzory európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím a európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím.

Článok 2

Rozsah pôsobnosti

1. Táto smernica sa vzťahuje na parkovacie politiky a parkovacie miesta a na všetky situácie, v ktorých subjekty verejného sektora alebo súkromní prevádzkovatelia poskytujú osobám so zdravotným postihnutím osobitné podmienky alebo preferenčné zaobchádzanie, pokiaľ ide o prístup k týmto službám, aktivitám a zariadeniam v rámci krátkodobého pobytu:
  - a) služby v zmysle článku 57 ZFEÚ;
  - b) služby osobnej dopravy;
  - c) iné aktivity a zariadenia vrátane tých, ktoré sú poskytované bezodplatne.

2. Členské štáty uplatňujú túto smernicu na dlhšie obdobia, ako je krátkodobý pobyt, v prípade držiteľov európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím alebo európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím, ktorí sa zúčastňujú na programe Únie v oblasti mobility, počas trvania tohto programu.

Členské štáty sa tiež môžu rozhodnúť uplatňovať túto smernicu na obdobia dlhšie, ako je krátkodobý pobyt, na držiteľov európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím alebo európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím, ktorí navštevujú ich územie alebo sa na ňom zdržiavajú.

3. Táto smernica sa nevzťahuje na:

- a) dávky sociálneho zabezpečenia podľa nariadení (ES) č. 883/2004 a (ES) č. 987/2009;
- b) osobitné príspevkové alebo nepríspevkové peňažné dávky alebo vecné dávky v oblasti sociálneho zabezpečenia, sociálnej ochrany alebo zamestnanosti;
- c) sociálnu pomoc podľa článku 24 ods. 2 smernice 2004/38/ES;
- d) služby poskytované za odplatu alebo bezodplatne, ktoré sa poskytujú na účely dlhodobého začlenenia, habilitácie alebo rehabilitácie osôb so zdravotným postihnutím;
- e) osobitné podmienky alebo preferenčné zaobchádzanie týkajúce sa prístupu k službám poskytovaným osobám so zdravotným postihnutím po zohľadnení ich individuálnych potrieb a po splnení dodatočných kritérií na základe individuálneho posúdenia alebo rozhodnutia o nároku na osobitné služby.

4. Táto smernica nemá vplyv na právomoc členských štátov určovať podmienky posudzovania a uznávania statusu osôb so zdravotným postihnutím alebo nároku na osobitné služby na základe zdravotného postihnutia, ani na právomoc udeľovať právo na využívanie parkovacích politík a parkovacích miest vyhradených pre osoby so zdravotným postihnutím. Nemá vplyv na právomoc členských štátov vydávať potvrdenie o zdravotnom postihnutí, preukaz osoby so zdravotným postihnutím alebo iný úradný doklad pre osoby so zdravotným postihnutím vrátane rozhodnutia o nároku na osobitné služby na základe zdravotného postihnutia na celoštátnej, regionálnej či miestnej úrovni.

5. Táto smernica nemá vplyv na právomoc členských štátov poskytovať alebo vyžadovať poskytovanie osobitných výhod alebo osobitných podmienok alebo preferenčného zaobchádzania, ako napríklad bezplatného prístupu alebo zliav na tarifách pre osoby so zdravotným postihnutím vrátane osôb využívajúcich asistenčné zvieratá a pre osobu alebo osoby, ktoré sprevádzajú osoby so zdravotným postihnutím alebo im asistujú vrátane ich osobného asistenta alebo osobných asistentov.

6. Touto smernicou nie sú dotknuté práva, ktoré pre osoby so zdravotným postihnutím alebo osobu alebo osoby, ktoré ich sprevádzajú alebo im asistujú vrátane ich osobného asistenta alebo osobných asistentov, alebo pre asistenčné zvieratá môžu vyplývať z iných ustanovení práva Únie alebo vnútroštátneho práva, ktorým sa vykonáva právo Únie, vrátane práv, ktorými sa poskytujú osobitné výhody, osobitné podmienky alebo preferenčné zaobchádzanie. Európsky preukaz pre osoby so zdravotným postihnutím sa nevyžaduje ako doklad o zdravotnom postihnutí na účely prístupu k právam uvedeným v tomto odseku alebo ich uplatňovania, v prípade ktorých sa v súlade s právom Únie môže vyžadovať potvrdenie o zdravotnom postihnutí, preukaz osoby so zdravotným postihnutím alebo iný úradný doklad pre osoby so zdravotným postihnutím, pokiaľ sa daný členský štát nerozhodne zlúčiť vnútroštátne potvrdenie o zdravotnom postihnutí, preukaz osoby so zdravotným postihnutím alebo iný úradný doklad pre osoby so zdravotným postihnutím s európskym preukazom osoby so zdravotným postihnutím.

Článok 3

Vymedzenie pojmov

Na účely tejto smernice sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

1. „občan Únie“ je osoba, ktorá má štátnu príslušnosť členského štátu;
2. „rodinný príslušník“ je rodinný príslušník občana Únie uplatňujúceho svoje právo na voľný pohyb v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 2 smernice 2004/38/ES alebo v zmysle článku 3 ods. 2 uvedenej smernice, bez ohľadu na jeho štátnu príslušnosť;

3. „osoby so zdravotným postihnutím“ sú osoby s dlhodobým telesným, mentálnym, intelektuálnym alebo zmyslovým postihnutím, ktoré v súčinnosti s rôznymi prekážkami môže brániť ich plnému a účinnému zapojeniu do života spoločnosti na rovnakom základe s ostatnými;
4. „osobný asistent“ je osoba, ktorá sprevádza osobu so zdravotným postihnutím alebo jej asistuje, a ktorá je ako taká uznaná v súlade s vnútroštátnym právom alebo praxou;
5. „osobitné podmienky alebo preferenčné zaobchádzanie“ sú akékoľvek osobitné podmienky vrátane tých, ktoré súvisia s finančnými podmienkami, alebo akékoľvek diferencované zaobchádzanie súvisiace s pomocou a podporou poskytované osobám so zdravotným postihnutím, alebo v relevantnom prípade osobám, ktoré ich sprevádzajú alebo im asistujú, vrátane osobných asistentov, alebo asistenčným zvieratám, bez ohľadu na to, či sa poskytujú dobrovoľne alebo sú uložené na základe zákonnej povinnosti;
6. „parkovacie politiky a parkovacie miesta“ sú parkovacie priestory vyhradené pre osoby so zdravotným postihnutím alebo prípadne pre osoby, ktoré ich sprevádzajú alebo im asistujú vrátane osobných asistentov, a to buď výhradne alebo všeobecne, ako aj akékoľvek súvisiace parkovacie výhody alebo preferenčné podmienky poskytované osobám so zdravotným postihnutím, a to bez ohľadu na to, či sa poskytujú dobrovoľne alebo sú uložené na základe zákonnej povinnosti;

7. „krátkodobý pobyt“ je návštěva alebo pobyt v inom členskom štáte v trvaní do troch mesiacov;
8. „asistenčné zviera“ je zviera, ktoré poskytuje pomoc alebo plní úlohy v prospech osoby so zdravotným postihnutím v súlade s vnútroštátnym právom a praxou.

Článok 4
Príjemcovia

Táto smernica sa vzťahuje na:

- a) občanov Únie a rodinných príslušníkov, ktorých status osôb so zdravotným postihnutím alebo nárok na osobitné služby na základe zdravotného postihnutia uznali príslušné orgány alebo subjekty v členskom štáte, v ktorom majú pobyt, a to aj vydaním potvrdenia o zdravotnom postihnutí, preukazu osoby so zdravotným postihnutím alebo iného úradného dokladu vydaného v súlade s vnútroštátnymi právomocami, praxou a postupmi, ktorých môže sprevádzať alebo ktorým môže asistovať jedna alebo v prípade potreby viac ako jedna iná osoba vrátane osobného asistenta alebo osobných asistentov alebo asistenčné zvieratá, čo môže byť vyznačené písmenom „A“ v ich európskom preukaze osoby so zdravotným postihnutím;

- b) občanov Únie a rodinných príslušníkov, ktorých práva na parkovacie politiky a parkovacie miesta vyhradené pre osoby so zdravotným postihnutím uznali príslušné orgány alebo subjekty v členskom štáte, v ktorom majú pobyt, okrem iného vydaním parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím alebo iného dokladu vydaného v súlade s vnútroštátnymi právomocami, praxou a postupmi, ktorých môže sprevádzať alebo ktorým môže asistovať jedna alebo v prípade potreby viac ako jedna iná osoba vrátane osobného asistenta alebo osobných asistentov.

Pokiaľ ide o písmeno a) prvého odseku, písmeno „A“ sa na európsky preukaz osoby so zdravotným postihnutím môže doplniť aj v prípade osôb so zdravotným postihnutím so zvýšenou potrebou podpory v súlade s vnútroštátnym právom a praxou.

Článok 5

Rovnaký prístup osôb so zdravotným postihnutím k osobitným podmienkam alebo preferenčnému zaobchádzaniu

1. Členské štáty prijímajú všetky potrebné opatrenia na zabezpečenie toho, aby sa držiteľom európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím pri cestovaní do iného členského štátu, ako je štát, v ktorom majú pobyt, alebo pri návšteve takéhoto členského štátu na rovnakom základe a za rovnakých podmienok, aké majú osoby so zdravotným postihnutím, ktoré sú držiteľmi potvrdenia o zdravotnom postihnutí, preukazu osoby so zdravotným postihnutím alebo iného úradného dokladu, v ktorom sa uznáva ich status osoby so zdravotným postihnutím alebo nárok na osobitné služby na základe zdravotného postihnutia v danom členskom štáte, ak takéto úradné doklady existujú, udelil prístup ku všetkým osobitným podmienkam alebo preferenčnému zaobchádzaniu poskytovaným v súvislosti so službami, aktivitami a zariadeniami uvedenými v článku 2 ods. 1.

2. Pokiaľ nie je v tejto smernici alebo v inom právnom predpise Únie uvedené inak, členské štáty prijímú potrebné opatrenia, aby zabezpečili, že ak osobitné podmienky alebo preferenčné zaobchádzanie uvedené v odseku 1 zahŕňajú priaznivé podmienky pre osobu alebo osoby, ktoré sprevádzajú osoby so zdravotným postihnutím alebo im asistujú vrátane osobného asistenta alebo osobných asistentov, alebo osobitné podmienky pre asistenčné zvieratá, tieto priaznivé alebo osobitné podmienky sa budú poskytovať na rovnakom základe a za rovnakých podmienok osobe alebo osobám, ktoré sprevádzajú držiteľov európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím alebo im asistujú vrátane osobného asistenta alebo osobných asistentov, alebo asistenčným zvieratám.

Článok 6

Rovnaký prístup osôb so zdravotným postihnutím k parkovacím politikám a parkovacím miestam

1. Členské štáty prijímú potrebné opatrenia na zabezpečenie toho, aby sa držiteľom európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím pri cestovaní do iného členského štátu, ako je štát, v ktorom majú pobyť, alebo pri návšteve takéhoto členského štátu udelil prístup k parkovacím politikám a parkovacím miestam vyhradeným pre osoby so zdravotným postihnutím na rovnakom základe a za rovnakých podmienok, aké sú v danom členskom štáte stanovené pre držiteľov parkovacích preukazov pre osoby so zdravotným postihnutím vydaných v danom členskom štáte.

2. Pokiaľ nie je v tejto smernici alebo v inom právnom predpise Únie uvedené inak, členské štáty prijímú potrebné opatrenia, aby zabezpečili, že ak parkovacie politiky a parkovacie miesta uvedené v odseku 1 zahŕňajú priaznivé podmienky pre osobu alebo osoby, ktoré sprevádzajú osoby so zdravotným postihnutím alebo im asistujú vrátane osobného asistenta alebo osobných asistentov, tieto priaznivé podmienky sa budú poskytovať na rovnakom základe a za rovnakých podmienok osobe alebo osobám, ktoré sprevádzajú držiteľov európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím alebo im asistujú vrátane osobného asistenta alebo osobných asistentov.

Kapitola II

Európsky preukaz osoby so zdravotným postihnutím a európsky parkovací preukaz pre osoby so zdravotným postihnutím

Článok 7

Formát, vzájomné uznávanie, vydávanie a platnosť európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím

1. Každý členský štát zavedie fyzickú verziu európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím podľa spoločného štandardizovaného a prístupného formátu stanoveného v prílohe I. Členské štáty zahrnú do fyzickej verzie preukazu QR kód a akékoľvek iné digitálne prvky, ktoré využívajú elektronické prostriedky na predchádzanie podvodom a boj proti nim stanovené v delegovaných aktoch uvedených v odseku 7 písm. a), a to v primeranej lehote po ich prijatí a najneskôr do ... [42 mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tejto smernice].

2. Európske preukazy osoby so zdravotným postihnutím vydané členskými štátmi sa vzájomne uznávajú vo všetkých členských štátoch.
3. Príslušné orgány alebo subjekty v členských štátoch vydávajú, obnovujú alebo odnímajú európsky preukaz osoby so zdravotným postihnutím v súlade so svojimi vnútroštátnymi pravidlami, postupmi a praxou. Bez toho, aby bolo dotknuté nariadenie (EÚ) 2016/679, členské štáty zaistia bezpečnosť, integritu, pravosť a dôvernosť osobných údajov získaných a uchovávaných na účely tejto smernice. Príslušný orgán alebo subjekt zodpovedný za vydanie európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím sa považuje za prevádzkovateľa v zmysle vymedzenia v článku 4 bode 7 nariadenia (EÚ) 2016/679 a je zodpovedný za spracúvanie osobných údajov. Spolupráca s externými poskytovateľmi služieb nevylučuje zodpovednosť členského štátu, ktorá môže vyplývať z práva Únie alebo vnútroštátneho práva, za nedodržanie povinností v súvislosti s osobnými údajmi.

4. Európsky preukaz osoby so zdravotným postihnutím vydáva alebo obnovuje priamo alebo na žiadosť osoby so zdravotným postihnutím alebo oprávnenej osoby v súlade s vnútroštátnym právom členský štát, v ktorom má osoba so zdravotným postihnutím pobyť. Osoby so zdravotným postihnutím musia byť informované o možnosti požiadať o európsky preukaz osoby so zdravotným postihnutím, ak sa nevydáva priamo. Prijemcovi sa vydáva alebo obnovuje bezplatne v rovnakej lehote, aká sa uplatňuje na vydávanie potvrdení o zdravotnom postihnutí, preukazov osoby so zdravotným postihnutím alebo iných úradných dokladov alebo na postup, ktorým sa uznáva status osoby so zdravotným postihnutím alebo nárok na osobitné služby založené na zdravotnom postihnutí. Členské štáty sa môžu rozhodnúť účtovať poplatok za náklady súvisiace s opätovným vydaním európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím v prípade straty alebo poškodenia. Ak sa takýto poplatok účtuje, členské štáty zabezpečia, aby poplatok nepresiahol príslušné administratívne náklady ani nebránil osobám so zdravotným postihnutím požiadať o opätovné vydanie európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím ani ich od toho neodrádzal.
5. Európsky preukaz osoby so zdravotným postihnutím sa vydáva ako fyzická verzia a doplní sa prístupnou digitálnou verziou v primeranom čase po tom, ako Komisia stanoví technické špecifikácie uvedené v článku 9 ods. 2. Osoby so zdravotným postihnutím majú možnosť požiadať o fyzickú verziu preukazu, alebo o digitálnu verziu, alebo o obe verzie. Digitálna verzia nesmie obsahovať viac osobných údajov, než sa stanovuje pre fyzickú verziu v prílohe I. Osobné údaje obsiahnuté v tejto digitálnej verzii sa zašifrujú a prijímú sa technické opatrenia s cieľom zabezpečiť, aby pamäťové médium čítali len oprávnení používatelia.

6. Platnosť európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím určuje vydávajúci členský štát. Členské štáty zabezpečia, aby európsky preukaz osoby so zdravotným postihnutím mal čo najdlhšiu platnosť, pričom podľa potreby zohľadnia dĺžku platnosti potvrdenia o zdravotnom postihnutí, preukazu osoby so zdravotným postihnutím alebo iného úradného dokladu alebo trvania postupu, ktorým sa uznáva status osoby so zdravotným postihnutím alebo nárok na osobitné služby, vydaných príslušným orgánom alebo subjektom členského štátu, v ktorom má osoba so zdravotným postihnutím pobyť.
7. Komisia prijme do ... [12 mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tejto smernice] delegované akty v súlade s článkom 14 s cieľom doplniť túto smernicu:
- a) stanovením QR kódu a v relevantnom prípade iných najmodernejších digitálnych prvkov, ktoré využívajú elektronické prostriedky, pre fyzickú verziu európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím s cieľom predchádzať podvodom a bojovať proti nim; a
  - b) stanovením digitálnych prvkov na zaistenie bezpečnosti fyzickej verzie európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím vrátane primeraných bezpečnostných opatrení pre osobné údaje v súlade s nariadením (EÚ) 2016/679, ako aj prvkov interoperability, ako sú spoločné úijné aplikácie na čítanie údajov obsiahnutých v digitálnych prvkoch vo fyzickej verzii preukazu, ktoré využívajú elektronické prostriedky na predchádzanie podvodom a boj proti nim.

8. Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 14, ktorými sa zmení táto smernica úpravou dátových polí štandardizovaného formátu európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím stanoveného v prílohe I, ak sú takéto úpravy potrebné, aby sa tento formát prispôbil technickému vývoju, predchádzalo sa falšovaniu a podvodom, riešilo sa zneužívanie alebo nesprávne použitie alebo aby sa zabezpečila interoperabilita. V uvedených delegovaných aktoch sa členským štátom poskytnú dostatočný čas na vykonanie takýchto úprav.

Článok 8

Formát, vzájomné uznávanie, vydávanie a platnosť

európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím

1. Každý členský štát zavedie fyzickú verziu európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím podľa spoločného štandardizovaného a prístupného formátu stanoveného v prílohe II. Členské štáty zahrnú do fyzickej verzie preukazu QR kód a akékoľvek iné digitálne prvky, ktoré využívajú elektronické prostriedky na predchádzanie podvodom a boj proti nim stanovené v delegovaných aktoch uvedených v odseku 7 písm. a), a to v primeranej lehote po ich prijatí a najneskôr do ... [42 mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tejto smernice].
2. Európske parkovacie preukazy pre osoby so zdravotným postihnutím vydané členskými štátmi sa vzájomne uznávajú vo všetkých členských štátoch.

3. Príslušné orgány alebo subjekty v členských štátoch vydávajú, obnovujú alebo odnímajú európsky parkovací preukaz pre osoby so zdravotným postihnutím v súlade so svojimi vnútroštátnymi pravidlami, postupmi a praxou. Bez toho, aby bolo dotknuté nariadenie (EÚ) 2016/679, členské štáty zaistia bezpečnosť, integritu, pravosť a dôvernosť osobných údajov získaných a uchovávaných na účely tejto smernice. Príslušný orgán alebo subjekt zodpovedný za vydanie európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím sa považuje za prevádzkovateľa v zmysle vymedzenia v článku 4 bode 7 nariadenia (EÚ) 2016/679 a je zodpovedný za spracúvanie osobných údajov. Spolupráca s externými poskytovateľmi služieb nevyklučuje zodpovednosť členského štátu, ktorá môže vyplývať z práva Únie alebo vnútroštátneho práva, za nedodržanie povinností v súvislosti s osobnými údajmi.

4. Európsky parkovací preukaz pre osoby so zdravotným postihnutím vydáva alebo obnovuje na žiadosť osoby so zdravotným postihnutím alebo oprávnenej osoby v súlade s vnútroštátnym právom členský štát, v ktorom má osoba so zdravotným postihnutím pobyť. Vydáva alebo obnovuje sa v primeranej lehote od dátumu podania žiadosti, ktorá nesmie prekročiť 90 dní, okrem prípadov, keď prebiehajú potrebné posúdenia. Členské štáty môžu vydať a obnoviť európsky parkovací preukaz pre osoby so zdravotným postihnutím bezplatne alebo účtovať poplatok za náklady spojené s jeho vydaním a obnovením. Ak sa takýto poplatok účtuje, členské štáty zabezpečia, aby poplatok nepresiahol príslušné administratívne náklady ani nebránil osobám so zdravotným postihnutím požiadať o vydanie európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím, ani ich od toho neodrádzal.

5. Členské štáty prijímú potrebné opatrenia na zabezpečenie toho, aby európsky parkovací preukaz pre osoby so zdravotným postihnutím nahradil všetky existujúce parkovacie preukazy pre osoby so zdravotným postihnutím vydané v súlade s odporúčaním 98/376/ES na celoštátnej, regionálnej alebo miestnej úrovni na základe žiadosti príjemcu o jeho vydanie, a to v každom prípade do ... [päť rokov odo dňa nadobudnutia účinnosti tejto smernice]. Do tohto dátumu môžu členské štáty povoliť, aby parkovacie preukazy pre osoby so zdravotným postihnutím vydané pred ... [42 mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tejto smernice] v súlade s odporúčaním 98/376/ES mali na ich území taký istý účinok ako európsky parkovací preukaz pre osoby so zdravotným postihnutím.

6. Európsky parkovací preukaz pre osoby so zdravotným postihnutím sa vydáva alebo obnovuje ako fyzická verzia. Členské štáty môžu rozhodnúť, že fyzickú verziu preukazu doplnia digitálnou verziou, potom ako Komisia stanoví technické špecifikácie uvedené v článku 9 ods. 2. V členských štátoch, v ktorých fyzickú verziu preukazu dopĺňa digitálna verzia, môžu osoby so zdravotným postihnutím požiadať o fyzickú verziu preukazu, a ak si to želajú, o fyzickú aj digitálnu verziu. Digitálna verzia nesmie obsahovať viac osobných údajov, než sa stanovuje pre fyzickú verziu v prílohe II. Osobné údaje obsiahnuté v tejto digitálnej verzii sa zašifrujú a prijímú sa technické opatrenia s cieľom zabezpečiť, aby pamäťové médium čítali len oprávnení používatelia.

7. Komisia prijme do ... [12 mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tejto smernice] delegované akty v súlade s článkom 14 s cieľom doplniť túto smernicu:
- a) stanovením QR kódu a v relevantnom prípade iných najmodernejších digitálnych prvkov, ktoré využívajú elektronické prostriedky, pre fyzickú verziu európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím s cieľom predchádzať podvodom a bojovať proti nim; a
  - b) stanovením spoločných technických špecifikácií na zaistenie bezpečnosti fyzickej verzie európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím vrátane primeraných bezpečnostných opatrení pre osobné údaje v súlade s nariadením (EÚ) 2016/679, ako aj prvkov interoperability, ako sú spoločné úijné aplikácie na čítanie údajov obsiahnutých v digitálnych prvkoch vo fyzickej verzii preukazu, ktoré využívajú elektronické prostriedky na predchádzanie podvodom a boj proti nim.
8. Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 14, ktorými sa zmení táto smernica úpravou dátových polí štandardizovaného formátu európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím stanoveného v prílohe II, ak sú takéto úpravy potrebné, aby sa tento formát prispôbil technickému vývoju, predchádzalo sa falšovaniu a podvodom, riešilo sa zneužívanie alebo nesprávne použitie alebo aby sa zabezpečila interoperabilita. V uvedených delegovaných aktoch sa členským štátom poskytne dostatočný čas na vykonanie takýchto úprav.

Kapitola III

Spoločné ustanovenia

Článok 9

Digitálne verzie a spoločné technické špecifikácie

1. Komisia prijme vykonávacie akty s cieľom stanoviť prístupné digitálne verzie európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím, ktorého dátové polia sú stanovené v prílohe I, a európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím, ktorého dátové polia sú stanovené v prílohe II, a zabezpečiť interoperabilitu.
2. Komisia prijme vykonávacie akty, ktorými sa stanovujú spoločné technické špecifikácie pamäťového média digitálnej verzie európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím a európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím na účely, ako sú napríklad overenie platnosti európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím a európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím a ich sériových alebo evidenčných čísiel, kontrola ich pravosti, predchádzanie falšovaniu a podvodom, čítanie týchto preukazov v jednotlivých členských štátoch a ich používanie v rámci peňaženky digitálnej identity na úrovni Únie.

3. Vykonávacie akty uvedené v odsekoch 1 a 2 sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 15 ods. 2.
4. Komisia pred prijatím vykonávacích aktov podľa odseku 1 alebo 2 uskutoční konzultácie s osobami so zdravotným postihnutím a organizáciami, ktoré ich zastupujú, ako aj s expertmi určenými jednotlivými členskými štátmi v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva²³.

Článok 10

Dohľad a dodržiavanie súladu

1. Členské štáty s podporou Komisie prijímú potrebné kroky, aby sa predišlo riziku falšovania a podvodov a aktívne bojujú proti podvodnému vydávaniu, podvodnému používaniu a falšovaniu európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím a európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím.
2. Ak členský štát zistí závažné alebo systematické prípady zneužívania európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím alebo európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím vydaného iným členským štátom na svojom území, tento členský štát o tom informuje vydávajúci členský štát. Vydávajúci členský štát zabezpečí primerané nadväzujúce opatrenia v súlade s vnútroštátnym právom alebo praxou. Členské štáty si vymieňajú informácie týkajúce sa zneužitia týchto preukazov.

---

²³ Ú. v. EÚ L 123, 12.5.2016, s. 1.

3. Členské štáty podľa potreby vykonávajú kontroly dodržiavania povinností vyplývajúcich z európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím alebo európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím a zodpovedajúcich práv osôb so zdravotným postihnutím, ktoré sú držiteľmi takýchto preukazov, a to aj vo vzťahu k asistenčným zvieratám, ako aj osôb, ktoré sprevádzajú alebo asistujú osobám so zdravotným postihnutím vrátane ich osobných asistentov.

Článok 11

Prístupnosť informácií a zlepšovanie informovanosti

1. Členské štáty zverejnia podmienky, pravidlá, prax a postupy týkajúce sa vydávania, obnovovania a odnímania európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím a európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím v prístupných formátoch vrátane digitálnych a ľahko čitateľných formátov a na požiadanie aj v asistenčných formátoch požadovaných osobami so zdravotným postihnutím.
2. Členské štáty prijmú primerané opatrenia na zlepšenie informovanosti verejnosti a informovanie osôb so zdravotným postihnutím a organizácií, ktoré ich zastupujú, a to aj prístupnými spôsobmi, o existencii európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím a európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím a podmienkach na ich získanie, používanie alebo obnovenie. Komisia v spolupráci s členskými štátmi uskutoční kampaň Únie na zlepšovanie informovanosti a nepretržite podporuje zlepšovanie informovanosti a šírenie informácií o vykonávaní tejto smernice.

3. Členské štáty prijímú opatrenia na zlepšenie informovanosti subjektov verejného sektora a súkromných prevádzkovateľov o existencii a používaní európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím a európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím a nabádajú tieto subjekty a prevádzkovateľov, aby dobrovoľne poskytovali osobám so zdravotným postihnutím osobitné podmienky alebo preferenčné zaobchádzanie a parkovacie politiky a parkovacie miesta v rámci čo najširšej škály služieb, iných aktivít a zariadení.
4. Informácie uvedené v odsekoch 1 a 2 tohto článku sa bezplatne sprístupnia v zrozumiteľnej, podrobnej, používateľsky ústretovej a jednoducho prístupnej podobe, a to aj prostredníctvom oficiálnych webových sídiel subjektov verejného sektora alebo iných vhodných prostriedkov, a v súlade s príslušnými požiadavkami na prístupnosť pre služby stanovenými v prílohe I k smernici (EÚ) 2019/882.

Článok 12

Príslušné orgány alebo subjekty a kontaktné miesta

1. Členské štáty určia jeden alebo viacero príslušných orgánov alebo subjektov zodpovedných za vydávanie, obnovovanie a odnímanie európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím a európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím.

2. Členské štáty určia jedno alebo viaceré národné kontaktné miesta, aby sa uľahčil dialóg medzi členskými štátmi a Komisiou o správnej transpozícii a vykonávaní tejto smernice. Členské štáty informujú Komisiu o svojich národných kontaktných miestach do ... [šesť mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tejto smernice].

Článok 13

Organizácie zastupujúce osoby so zdravotným postihnutím

Členské štáty zabezpečia aktívne konzultácie a zapojenie organizácií zastupujúcich osoby so zdravotným postihnutím do príprav, implementácie a hodnotenia európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím a európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím.

Kapitola IV

Delegované a vykonávacie právomoci

Článok 14

Vykonávanie delegovania právomoci

1. Komisii sa udeľuje právomoc prijímať delegované akty za podmienok stanovených v tomto článku.

2. Právomoc prijímať delegované akty uvedené v článku 7 ods. 7 a 8 a v článku 8 ods. 7 a 8 sa Komisii udeľuje na obdobie piatich rokov od ... [deň nadobudnutia účinnosti tejto smernice]. Delegovanie právomoci sa automaticky predlžuje o rovnako dlhé obdobia, pokiaľ Európsky parlament alebo Rada nevznesú voči takémuto predĺženiu námietku najneskôr tri mesiace pred koncom každého obdobia.
3. Delegovanie právomoci uvedené v článku 7 ods. 7 a 8 a v článku 8 ods. 7 a 8 môže Európsky parlament alebo Rada kedykoľvek odvolať. Rozhodnutím o odvolaní sa ukončuje delegovanie právomoci, ktoré sa v ňom uvádza. Rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie* alebo k neskoršiemu dátumu, ktorý je v ňom určený. Nie je ním dotknutá platnosť delegovaných aktov, ktoré už nadobudli účinnosť.
4. Komisia pred prijatím delegovaného aktu konzultuje s osobami so zdravotným postihnutím a organizáciami, ktoré ich zastupujú, ako aj s expertmi určenými jednotlivými členskými štátmi v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva.
5. Komisia oznamuje delegovaný akt hneď po jeho prijatí súčasne Európskemu parlamentu a Rade.

6. Delegovaný akt prijatý podľa článku 7 ods. 7 alebo 8 alebo článku 8 ods. 7 alebo 8 nadobudne účinnosť, len ak Európsky parlament alebo Rada voči nemu nevzniesli námietku v lehote dvoch mesiacov odo dňa oznámenia uvedeného aktu Európskemu parlamentu a Rade alebo ak pred uplynutím uvedenej lehoty Európsky parlament a Rada informovali Komisiu o svojom rozhodnutí nevzniesť námietku. Na podnet Európskeho parlamentu alebo Rady sa táto lehota predĺži o dva mesiace.

Článok 15

Postup výboru

1. Komisii pomáha výbor. Uvedený výbor je výborom v zmysle nariadenia (EÚ) č. 182/2011.
2. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa článok 5 nariadenia (EÚ) č. 182/2011.

Kapitola V

Záverečné ustanovenia

Článok 16

Presadzovanie a prostriedky nápravy

1. Členské štáty zabezpečia, aby existovali primerané a účinné prostriedky na zabezpečenie súladu s touto smernicou a na jej presadzovanie.
2. Prostriedky uvedené v odseku 1 zahŕňajú:
  - a) ustanovenia, podľa ktorých sa v súlade s vnútroštátnym právom a praxou osoby so zdravotným postihnutím alebo nimi určení zástupcovia konajúci v ich mene a s ich súhlasom alebo so súhlasom ich poručníka alebo opatrovníka môžu odvolať proti rozhodnutiu príslušných orgánov alebo subjektov týkajúcemu sa vydania, obnovenia alebo odňatia európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím alebo európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím;
  - b) ustanovenia, podľa ktorých môžu osoby so zdravotným postihnutím začať konanie podľa vnútroštátneho práva na súdoch alebo príslušných správnych orgánoch v prípade nedodržania povinností alebo práv stanovených v tejto smernici a vo vnútroštátnych ustanoveniach, ktorými sa táto smernica vykonáva;

- c) ustanovenia, podľa ktorých môže jeden alebo viacero nasledujúcich subjektov určených vnútroštátnym právom v mene osôb so zdravotným postihnutím alebo na ich podporu a s ich súhlasom v záujme ochrany ich práv začať v súlade s vnútroštátnym právom a postupmi na súdoch alebo príslušných správnych orgánoch súdne alebo správne konanie stanovené na účely presadzovania plnenia povinností podľa tejto smernice:
- i) orgány verejnej moci;
  - ii) súkromné združenia, organizácie alebo iné právne subjekty s oprávneným záujmom o to, aby sa dodržiavala táto smernica, ako sú napríklad organizácie zastupujúce osoby so zdravotným postihnutím.

Článok 17

Nedodržiavanie súladu a sankcie

1. Členské štáty stanovujú v súlade s vnútroštátnym právom a praxou pravidlá pre vhodné opatrenia, ako sú napríklad sankcie, uplatniteľné v prípade nedodržania vnútroštátnych ustanovení prijatých podľa tejto smernice na subjekty verejného sektora alebo orgány verejnej moci alebo na súkromných prevádzkovateľov a prijímajú všetky opatrenia potrebné na zabezpečenie vykonávania týchto pravidiel.
2. Stanovené opatrenia musia byť účinné, primerané a odrádzajúce a musia byť doplnené o účinné nápravné opatrenie.

Článok 18
Prístup k informáciám

1. Členské štáty zabezpečia, aby subjekty verejného sektora zverejnili informácie o osobitných podmienkach alebo preferenčnom zaobchádzaní alebo o parkovacích politikách a parkovacích miestach, ktoré poskytujú osobám so zdravotným postihnutím podľa článkov 5 a 6, a to aj prostredníctvom svojich webových sídiel, ak sú k dispozícii, alebo inými vhodnými prostriedkami.

Každý členský štát zriadi vnútroštátne webové sídlo obsahujúce všeobecné informácie o celi a používaní európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím a európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím vrátane prípadných odkazov na príslušné orgány alebo subjekty zodpovedné za vydávanie, obnovovanie a odnímanie týchto preukazov. Toto webové sídlo obsahuje aj dostupné všeobecné informácie o osobitných podmienkach alebo preferenčnom zaobchádzaní, ktoré poskytujú subjekty verejného sektora osobám so zdravotným postihnutím a používateľov presmeruje na konkrétne webové sídla príslušných subjektov verejného sektora, aby mohli získať konkrétnejšie informácie. Toto webové sídlo môže tiež obsahovať takéto informácie od súkromných prevádzkovateľov na vnútroštátnej úrovni.

2. Členské štáty tiež nabádajú súkromných prevádzkovateľov, aby v prístupných formátoch zverejnili informácie o osobitných podmienkach alebo preferenčnom zaobchádzaní a o parkovacích politikách a parkovacích miestach, ktoré poskytujú podľa článkov 5 a 6.

3. Informácie uvedené v odsekoch 1 a 2 tohto článku sa bezplatne sprístupnia v zrozumiteľnej, podrobnej, používateľsky ústretovej a jednoducho prístupnej podobe prostredníctvom oficiálnych webových sídiel subjektov verejného sektora alebo súkromných prevádzkovateľov, ak sú k dispozícii, alebo inými vhodnými prostriedkami v súlade s príslušnými požiadavkami na prístupnosť pre služby stanovenými v prílohe I k smernici (EÚ) 2019/882.
4. V súlade s príslušným právom Únie prevádzkovateľa služieb cezhraničnej osobnej dopravy v príslušných prípadoch zabezpečia, aby sa cestujúcim, ktorí sú držiteľmi európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím, poskytli alebo dali k dispozícii zrozumiteľné informácie o osobitných podmienkach alebo preferenčnom zaobchádzaní, ktoré sa uplatňujú na jednotlivé časti ich cesty.

Článok 19

Webová stránka Únie

1. Komisia zriadi do ... [48 mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tejto smernice] osobitnú webovú stránku Únie pre európsky preukaz osoby so zdravotným postihnutím a európsky parkovací preukaz pre osoby so zdravotným postihnutím. Táto webová stránka Únie obsahuje odkaz na vnútroštátne webové sídla uvedené v článku 18 ods. 1 druhom pododseku.

2. Webová stránka Únie je dostupná vo všetkých úradných jazykoch Únie, v medzinárodnom posunkovom jazyku a v národných posunkových jazykoch členských štátov, ako aj v prístupných a ľahko čitateľných formátoch v súlade s príslušnými požiadavkami na prístupnosť pre služby stanovenými v prílohe I k smernici (EÚ) 2019/882. Informácie uvedené na tejto webovej stránke Únie musia byť ľahko zrozumiteľné, pričom neprekročia úroveň zložitosti B1 (stredne pokročilá) Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky Rady Európy.

Článok 20

Podávanie správ a hodnotenie

1. Komisia predkladá do ... [78 mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tejto smernice] a potom každé štyri roky Európskemu parlamentu, Rade, Hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov správu o uplatňovaní tejto smernice.
2. Správa uvedená v odseku 1 sa pri zohľadnení, medzi iným, sociálneho, hospodárskeho, technologického a iného relevantného vývoja zameriava na využívanie európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím a európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím, najmä na vplyv akýchkoľvek poplatkov, mieru dosahovania cieľov pri vykonávaní tejto smernice a jej interakcie s ďalšími relevantnými právnymi aktmi Únie, a to s cieľom posúdiť potrebu preskúmania tejto smernice.

Uvedená správa obsahuje aj analýzu osobitných situácií znevýhodnenia vyplývajúcich z prierezovej diskriminácie, ktorá sa chápe ako diskriminácia na základe kombinácie zdravotného postihnutia a akýchkoľvek iných dôvodov chránených podľa smernice Rady 79/7/EHS²⁴, 2000/43/ES²⁵, 2000/78/ES²⁶ alebo 2004/113/ES²⁷ s osobitným zameraním na ženy a dievčatá so zdravotným postihnutím.

3. Komisia do ... [54 mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tejto smernice] vykoná posúdenie všetkých zostávajúcich nedostatkov týkajúcich sa voľného pohybu osôb so zdravotným postihnutím. Komisia pri rozhodovaní o tom, či sú na riešenie akýchkoľvek takýchto nedostatkov potrebné ďalšie opatrenia na úrovni Únie, náležite zohľadní výsledok tohto posúdenia.
4. Členské štáty oznámia Komisii na jej žiadosť a dostatočne včas informácie, ktoré Komisia potrebuje na vypracovanie správy uvedenej v odseku 1.

---

²⁴ Smernica Rady 79/7/EHS z 19. decembra 1978 o postupnom vykonávaní zásady rovnakého zaobchádzania s mužmi a ženami vo veciach súvisiacich so sociálnym zabezpečením (Ú. v. ES L 6, 10.1.1979, s. 24).

²⁵ Smernica Rady 2000/43/ES z 29. júna 2000, ktorou sa zavádza zásada rovnakého zaobchádzania s osobami bez ohľadu na rasový alebo etnický pôvod (Ú. v. ES L 180, 19.7.2000, s. 22).

²⁶ Smernica Rady 2000/78/ES z 27. novembra 2000, ktorá ustanovuje všeobecný rámec pre rovnaké zaobchádzanie v zamestnaní a povolani (Ú. v. ES L 303, 2.12.2000, s. 16).

²⁷ Smernica Rady 2004/113/ES z 13. decembra 2004 o vykonávaní zásady rovnakého zaobchádzania medzi mužmi a ženami v prístupe k tovaru a službám a k ich poskytovaniu (Ú. v. EÚ L 373, 21.12.2004, s. 37).

5. V správe uvedenej v odseku 1 sa zohľadnia stanoviská osôb so zdravotným postihnutím, relevantných mimovládnych organizácií, najmä organizácií zastupujúcich osoby so zdravotným postihnutím, ako aj hospodárskych zainteresovaných strán.

Článok 21

Transpozícia

1. Členské štáty prijímú a uverejnia do ... [30 mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tejto smernice] zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou. Znenie týchto opatrení bezodkladne oznámia Komisii.

Tieto opatrenia uplatňujú od ... [42 mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tejto smernice].

2. Členské štáty uvedú priamo v opatreniach uvedených v odseku 1, ktoré prijímú, alebo pri ich úradnom uverejnení odkaz na túto smernicu. Podrobnosti o odkaze upravujú členské štáty.

Článok 22
Nadobudnutie účinnosti

Táto smernica nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom nasledujúcim po jej uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Článok 23
Adresáti

Táto smernica je určená členským štátom.

V ...

Za Európsky parlament
predsedníčka

Za Radu
predseda/predsedníčka

PRÍLOHA I

FORMÁT EURÓPSKEHO PREUKAZU OSOBY SO ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM

Text na PREDNEJ STRANE: „European Disability Card“ v angličtine a v jednom alebo vo viacerých úradných jazykoch vydávajúceho členského štátu.

BE European Disability Card
[official language]

A

[official language]/Name

[official language]/Surname

[official language]/Date of birth

[official language]/Card serial number

[official language]/Date of issuance

[official language]/Expiry date

ZADNÁ STRANA: Informácie, o ktorých rozhodne vydávajúci členský štát, v jednom alebo vo viacerých úradných jazykoch daného členského štátu.

1. Veľkosť preukazu zodpovedá formátu ID-1 stanovenému normou ISO/IEC 7810.
2. Preukaz obsahuje:
  - fotografiu držiteľa preukazu,
  - priezvisko a meno držiteľa preukazu,
  - dátum narodenia držiteľa preukazu,
  - sériové alebo evidenčné číslo preukazu.
3. Preukaz je tmavomodrej a svetlomodrej farby podľa obrázku v tejto prílohe, pričom referenčné farby sú:
  - tmavomodrá: CMYK 100, 90, 10, 0,
RGB 0, 68, 148,
  - svetlomodrá: CMYK 94, 63, 7, 1,
RGB 0, 110, 183.

4. Na preukaze sa uvádzajú dátumy jeho vydania a uplynutia jeho platnosti.
5. Preukaz obsahuje kód krajiny v kruhu 12 hviezd symbolizujúcich Úniu.
6. Použije sa typ písma Arial Regular, alebo ak to nie je možné, iný typ sans serif. Medzi farbami popredia a pozadia musí byť dostatočný kontrast.
7. Slová „European Disability Card“ sa uvádzajú v angličtine a v jednom alebo vo viacerých úradných jazykoch vydávajúceho členského štátu písmom typu Arial Regular a v Braillovom písme v rozmeroch podľa marburskej špecifikácie.
8. Voliteľné písmeno „A“ (vytlačené a Braillovým písmom) sa môže doplniť, ak preukaz oprávňuje osobu so zdravotným postihnutím na sprievod jedného alebo viacerých osobných asistentov alebo iných osôb, ktoré ju sprevádzajú alebo jej asistujú, uznaných podľa vnútroštátneho práva alebo praxe, alebo asistenčných zvierat. Písmeno „A“ sa môže doplniť aj v prípade osôb so zdravotným postihnutím so zvýšenou potrebou podpory v súlade s vnútroštátnym právom alebo praxou.
9. QR kód a iné prípadné digitálne prvky, ktoré využívajú elektronické prostriedky na predchádzanie podvodom, sa pridajú po prijatí delegovaných aktov uvedených v článku 7 ods. 7 písm. a).

Digitálne prvky vo fyzickej verzii preukazu môžu obsahovať viac osobných údajov ako tie, ktoré sú stanovené pre fyzickú verziu v tejto prílohe. Prístup k takýmto údajom je však obmedzený na subjekty verejného sektora vydávajúceho členského štátu a len na oprávnených používateľov. Spracúvanie takýchto osobných údajov musí byť v súlade s nariadením (EÚ) 2016/679.

10. Záznamy sú v angličtine a v jednom alebo vo viacerých úradných jazykoch vydávajúceho členského štátu. Ak si členský štát želá uviesť záznamy v inom jazyku ako angličtina, bulharčina, čeština, dánčina, estónčina, fínčina, francúzština, gréčtina, holandčina, chorvátčina, írčina, litovčina, lotyščina, maďarčina, maltčina, nemčina, poľština, portugálčina, rumunčina, slovenčina, slovinčina, španielčina, švédčina alebo taliančina, urobí tak bez toho, aby tým boli dotknuté ostatné ustanovenia tejto prílohy. Ak členský štát uvádza záznamy v bulharčine alebo gréčtine, vystaví verziu preukazu s použitím latinky.
-

PRÍLOHA II

FORMÁT EURÓPSKEHO PARKOVACIEHO PREUKAZU PRE OSOBY SO ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM

PREDNÁ STRANA

	<p>EUROPEAN PARKING CARD FOR PERSONS WITH DISABILITIES</p> <p>[OFFICIAL LANGUAGE]</p>
<input type="text" value="[official language]/Date of issuance:"/>	
<input type="text" value="[official language]/Expiry date:"/>	
<input type="text" value="[official language]/Card serial number:"/>	
<input type="text" value="[official language]/ Issuing authority/organisation:"/>	
<input type="text" value="[official language]/Vehicle plate number (optional):"/>	

ZADNÁ STRANA

<input type="text"/> [official language]/Surname:	This card entitles the holder to local parking conditions and facilities reserved for persons with disabilities available in the Member State concerned. [official language]
<input type="text"/> [official language]/Forename:	
<input type="text"/> [official language]/Date of birth:	
	When in use, the card is to be displayed at the front of the vehicle in such a way that the front of the card is clearly visible for checking purposes. [official language]

1. Veľkosť preukazu je:
  - výška: 106 mm,
  - šírka: 148 mm.

2. Preukaz je tmavomodrej a žltej farby podľa obrázkov v tejto prílohe, pričom referenčné farby sú:
  - tmavomodrá: CMYK 100, 90, 10, 0,
RGB 0, 68, 148,
  - žltá: CMYK 94, 63, 7, 1,
RGB 255, 237, 0.

3. Preukaz sa na prednej aj zadnej strane zvislo rozdeľuje na dve časti.
  - a) Ľavá časť prednej strany obsahuje:
    - symbol používateľa invalidného vozíka tmavomodrej farby na žltom pozadí,
    - dátumy vydania a uplynutia platnosti preukazu,
    - sériové číslo preukazu,
    - názov vydávajúceho orgánu alebo organizácie,

- ak je preukaz priradený k vozidlu a členský štát to vyžaduje, evidenčné číslo vozidla; v prípade členských štátov, ktoré nevyžadujú uvedenie evidenčného čísla vozidla, preukaz príslušné dátové pole neobsahuje.
- b) Pravá časť prednej strany obsahuje:
- slová „European Parking Card for persons with disabilities“ v angličtine a v jednom alebo vo viacerých úradných jazykoch vydávajúceho členského štátu veľkými písmenami, a v Braillovom písme v rozmeroch podľa marburskej špecifikácie,
  - na pozadí sa uvádza rozlišovací kód vydávajúceho členského štátu v kruhu 12 hviezd symbolizujúcich Úniu,
  - QR kód a iné prípadné digitálne prvky, ktoré využívajú elektronické prostriedky na predchádzanie podvodom, sa pridajú po prijatí delegovaných aktov uvedených v článku 8 ods. 7 písm. a).

Digitálne prvky vo fyzickej verzii preukazu môžu obsahovať viac osobných údajov ako tie, ktoré sú stanovené pre fyzickú verziu v tejto prílohe. Prístup k takýmto údajom je však obmedzený na subjekty verejného sektora vydávajúceho členského štátu, a len na oprávnených používateľov. Spracúvanie takýchto osobných údajov musí byť v súlade s nariadením (EÚ) 2016/679.

- c) Ľavá časť zadnej strany obsahuje:
- priezvisko a meno držiteľa preukazu,
  - dátum narodenia držiteľa preukazu.
- d) Pravá časť zadnej strany obsahuje v angličtine a v jednom alebo vo viacerých úradných jazykoch vydávajúceho členského štátu:
- vyhlásenie: „Tento preukaz oprávňuje držiteľa na využívanie miestnych parkovacích politík a parkovacích miest vyhradených pre osoby so zdravotným postihnutím, ktoré sú k dispozícii v dotknutom členskom štáte.“,
  - vyhlásenie: „Pri používaní sa preukaz vystaví v prednej časti vozidla tak, aby bola predná strana preukazu jasne viditeľná na účely kontroly.“.
4. Záznamy sú v angličtine a v jednom alebo vo viacerých úradných jazykoch vydávajúceho členského štátu. Ak si členský štát želá uviesť záznamy v inom jazyku ako angličtina, bulharčina, čeština, dánčina, estónčina, fínčina, francúzština, gréčtina, holandčina, chorvátčina, írčina, litovčina, lotyščina, maďarčina, maltčina, nemčina, poľština, portugalčina, rumunčina, slovenčina, slovinčina, španielčina, švédčina alebo taliančina, urobí tak bez toho, aby tým boli dotknuté ostatné ustanovenia tejto prílohy. Ak členský štát uvádza záznamy v bulharčine alebo gréčtine, vystaví verziu preukazu s použitím latinky.